

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN
VOORZITTER VAN DE VIERDE KAMER

ARREST

nr. RvVb/S/1516/0358 van 15 december 2015
in de zaak RvVb/1415/0661/S/0631

In zake:

1. mevrouw **Arlette VERVLOESSEM**
2. de heer **Willy DEVRIES**
3. de heer **Cyriel COEN**
4. de heer **René DE MUNTER**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Bram VANDROMME
kantoor houdende te 8500 Kortrijk, Kapucijnenstraat 14
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

verwerende partij

*Tussenkommende
partijen:*

1. het **college van burgemeester en schepenen** van de **gemeente Sint-Katelijne-Waver**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Kris LENS
kantoor houdende te 2800 Mechelen, Grote Nieuwedijkstraat 417
waar woonplaats wordt gekozen

2. de cvba **INTERCOMMUNALE VOOR ONTWIKKELING VAN HET GEWEST MECHELEN EN OMGEVING ('IGEMO')**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Floris SEBREGHTS en Christophe SMEYERS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 29 juni 2015 de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 23 december 2014.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver van 11 augustus 2014 niet ingewilligd.

De deputatie heeft aan de tweede tussenkomende partij onder voorwaarden een verkavelingsvergunning verleend overeenkomstig de voorgebrachte plannen en de in rood aangepaste verkavelingsvoorschriften voor het verkavelen van percelen in 49 loten, met inbegrip van het aanleggen van een nieuwe straat, een reliëfwijziging en het ontbossen van percelen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 2860 Sint-Katelijne-Waver en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie C, nummers 256E, 254H en 255.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 10 maart 2015 de vernietiging van dezelfde beslissing. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer RvVb/1415/0415/A/0397.

2.

De verwerende partij heeft geen nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend maar heeft wel een afschrift van het administratief dossier neergelegd in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0415/A/0397. De repliek van de tussenkomende partijen betreffende de vordering tot schorsing is vervat in hun verzoekschriften tot tussenkomst.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 20 oktober 2015, waar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Goele BROUCKAERT die loco advocaat Bram VANDROMME verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Evert VERVAET die loco advocaat Kris LENS verschijnt voor de eerste tussenkomende partij en advocaat Christophe SMEYERS die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 16 van het DBRC-decreet verhindert bij regelmatige oproeping de afwezigheid van de verwerende partij de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, niet.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO, het DBRC-decreet en het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

1.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver verzoekt met een aangetekende brief van 7 augustus 2015 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de Raad heeft met een beschikking van 5 oktober 2015 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten over de vordering tot schorsing tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld.

Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver is ontvankelijk.

2.

De cvba IGEMO verzoekt met een aangetekende brief van 26 augustus 2015 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de Raad heeft met een beschikking van 5 oktober 2015 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten over de vordering tot schorsing tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld.

Het verzoek tot tussenkomst van de cvba IGEMO is ontvankelijk.

IV. FEITEN

1.

De verzoekende partijen zijn eigenaar van percelen, hetzij gelegen aan de Mechelsesteenweg, hetzij aan de Dennenstraat te Sint-Katelijne-Waver. De percelen van de derde en vierde verzoekende partij situeren zich bovendien binnen het deelgebied 9 'Stedelijk woongebied Maenhoevevelden' van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Mechelen' (hierna: GRUP Mechelen).

2.

Op 19 juli 2007 wordt het ontwerp GRUP Mechelen door de Vlaamse regering voorlopig vastgesteld. Het bevat 14 deelgebieden, waaronder het hiervoor vermeld deelgebied 9 'Stedelijk woongebied Maenhoevevelden'. Er is gekozen voor een begrenzing van het stedelijk woongebied op basis van perceelsgrenzen. Het wordt begrensd door de percelen langs de Akelei, de Berkelei, de Maanhoevebeek, bebouwing langs de Dennenstraat en de Mechelsesteenweg. De stedenbouwkundige voorschriften voorzien in 'woongebied' (artikel 9.1) en 'reservatiegebied voor lijninfrastructuur' (aangeduid in overdruk – artikel 9.1.7).

Artikel 9.1.1 van de stedenbouwkundige voorschriften luidt als volgt:

“Het gebied is bestemd voor wonen en aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen. Onder aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen worden verstaan: handel, horeca, bedrijven, kantoren en diensten, openbare en private nuts- en gemeenschapsvoorzieningen, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten, socio-culturele voorzieningen en recreatieve voorzieningen.”

In de toelichtingsnota bij het GRUP Mechelen wordt onder de titel “Plan-M.E.R.” gesteld:

“Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zoals gewijzigd bij decreet van 18 december 2002. Bij de opmaak van het plan en naar aanleiding van de bespreking van het voorontwerp-rup op de plenaire vergadering van 5/6/2005, was er nog geen uitvoeringsbesluit opgesteld m.b.t. het aspect milieu-”

effectenrapportage. In het proces werd voorafgaand aan de opmaak van dit plan aandacht besteed aan enerzijds natuurlijke, landschappelijke en agrarische structuren en de grenzen die zij zodoende kunnen stellen aan een stedelijk gebied, en anderzijds aan economische en nederzettingsstructuren die grenzen vanuit het stedelijk gebied kunnen stellen, rekening houdend met de te realiseren taakstellingen inzake huisvesting en bedrijvigheid zoals vooropgesteld in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Daarbij werd rekening gehouden met diverse alternatieven voor de aanduiding van locaties voor wonen, werken en groen. De belangrijkste ervan zijn in de figuur op volgende pagina weergegeven (niet alle opties zijn weerhouden in het afbakeningsvoorstel!). Er wordt uitgegaan van de integratiespoor-benadering waarbij, voor zover relevant, rekening gehouden wordt met de milieuaspecten tijdens het proces. Bijgevolg is geen aparte planMER opgesteld.”

Op 3 juni 2005 adviseerde de cel MER van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid over het voorontwerp van het GRUP Mechelen als volgt:

“(…)

Vastgesteld wordt dat de plenaire vergadering plaatsheeft en in de toelichtingsnota bij het dossier niet wordt aangetoond dat voldaan is aan de verplichtingen van artikel 4.1.4. §2 noch aan 4.2.2. §5 van het ‘decreet tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage’.

Evenmin wordt aangetoond dat voldaan is aan de richtlijn 2001/42/EG van 27 juni 2001 betreffende ‘de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s’ met name het ‘plan dat wordt voorbereid met betrekking tot ...landbouw, industrie, vervoer, waterbeheer, ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekomstige vergunningen voor de bijlage I en/of II bij de Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten zoals o.a. industrieterreinontwikkeling, kantoren, stadsontwikkelingsprojecten, primaire wegenis,...

Op p. 36 wordt 1 bladzijde gewijd aan de betreffende regelgeving.

Er is inderdaad nog geen uitvoeringsbesluit inzake plan-MER, maar de inhoud van het decreet en EU-plan-MER-richtlijn geven duidelijk aan welke elementen moeten beoordeeld worden. Ook zijn er reeds plan-MER's lopende als richtsnoer.

In deel 3 zijn geen inhoudelijke resultaten van het doorlopen proces opgenomen.

Er wordt aangegeven welke alternatieven niet weerhouden worden, maar niet waarom en hoe dit geëvalueerd is en welke dan de verantwoording is van de weerhouden keuze uit milieuoogpunt.

(…)

In deel 4 zijn enkele plan-MER-elementen opgenomen.

Over de toetsing aan geluid- of luchtkwaliteit bijv. worden geen resultaten weergegeven.

(…)

Gezien het ontbreken van de plan-milieueffectbeoordeling en (...) niet alle afwegingselementen voor de grenslijn uit milieuoogpunt kan de Cel MER geen gunstig advies geven op het voorliggend voorontwerp voor de afbakening van het stedelijk gebied Mechelen.”

Bij besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2008 wordt het GRUP Mechelen definitief vastgesteld. Dit besluit bevat onder meer de volgende overwegingen:

“(…)

Overwegende dat voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘afbakening regionaalstedelijk gebied Mechelen’ het integratiespoor werd gevolgd voor de plan-m.e.r.; dat dit betekent dat het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake

milieubeleid, aangevuld bij decreet van 18 december 2002 van toepassing is en meer bepaald het artikel 4.1.4., § 2. dat de kenmerken behandelt waaraan een plan-m.e.r. moet voldoen; dat het artikel waarnaar verwezen wordt door Vlacoro een artikel is dat van toepassing is voor zover het integratiespoor niet gevolgd werd voor een RUP en waarbij het dan ook nog moet gaan om een thematisch RUP;

Overwegende dat onder de bepalingen van het decreet van 18 december 2002 geen procedure werd voorgeschreven voor een plan-m.e.r. volgens het integratiespoor; dat in het wijzigingsdecreet van 27 april 2007 dat wel werd opgenomen omdat na evaluatie van de werking van het decreet van 2002 het belangrijk geacht werd om toch een procedure te voorzien voor het integratiespoor en er een uitvoeringsbesluit is uitgewerkt voor het integratiespoor over een RUP namelijk het Besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan; dat deze nieuwe wetgeving evenwel niet van toepassing is op het voorliggend RUP;

Overwegende dat het integratiespoor betekent dat het rapport geïntegreerd is in de toelichtingsnota of dat er een apart document plan-MER beschikbaar is; dat deze werkwijze nogmaals bevestigd is in het Besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan;

Overwegende dat in het verslag van de plenaire vergadering over het voorontwerp RUP onder meer opmerkingen werden gemaakt door AMINABELCel MER; dat de tekst van de toelichtingsnota na de plenaire vergadering in het licht van deze opmerkingen werd aangepast zodat het ontwerp RUP dat voorlag voor voorlopige vaststelling aangepast was aan deze opmerkingen; dat de opmerkingen kunnen gelijkgesteld worden aan de opmerkingen die in een goedkeuringsverslag van een plan-MER opgenomen zijn; dat ook in een dergelijk geval wordt nagegaan hoe de toelichtingsnota kan verbeterd worden rekening houdend met de opmerkingen;

(...)

Overwegende dat Vlacoro vraagt een duidelijkere fasering in te bouwen voor de bestemde woongebieden; dat het plan een gefaseerde ontwikkeling niet belet; dat het expliciet opleggen ervan enerzijds de onverkorte uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kan belemmeren en anderzijds de gevraagde flexibiliteit van het RUP kan belemmeren; dat aangezien in de bezwaarschriften niet concreet wordt aangegeven welke fasering wenselijk is en waar deze moet gerealiseerd worden er evenmin een concrete verduidelijking per deelplan kan opgenomen worden op basis van het voorstel; dat op andere plaatsen in het advies van Vlacoro wordt gesteld dat fasering via inrichtingsplannen of de concrete uitvoering van een project kan gerealiseerd worden; dat het deelgebied Maenhoevevelden op een andere manier wordt benaderd omwille van de concrete plannen van de gemeente om de procedure tot opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op korte termijn op te starten; dat om die reden voor dit specifieke deelplan een fasering wordt ingevoerd; dat in de stedenbouwkundige voorschriften wordt opgenomen dat het gebied pas aansnijdbaar wordt vanaf 1 januari 2010; dat omwille van de duidelijkheid in de toelichtingsnota bij alle woongebieden bepalingen zijn opgenomen over de mogelijkheden van de gemeente om een gemeentelijk RUP op te maken ter verfijning van het gewestelijk RUP;

(...)

- Deelgebied 9: Stedelijk woongebied Maenhoevevelden

Overwegende dat op basis van de verschillende opmerkingen, bezwaren en adviezen er voor het woongebied Maenhoevevelden een specifieke fasering wordt ingebouwd; dat in

de stedenbouwkundige voorschriften wordt opgenomen dat het gebied pas aansnijdbaar wordt vanaf 1 januari 2010; dat voor het overige geen inhoudelijke aanpassingen worden doorgevoerd aan het plan en de stedenbouwkundige voorschriften; (...)

3.

De plannen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver om een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken voor het deelgebied Maenhoevevelden, zoals overwogen in het hierboven aangehaald besluit, hebben geleid tot het besluit van 7 december 2009 van de gemeenteraad van Sint-Katelijne-Waver houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Maenhoevevelden", en het besluit van 11 februari 2010 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Maenhoevevelden".

Beide besluiten zijn door de Raad van State vernietigd bij arrest nr. 217.097 van 3 januari 2012.

4.

Ook het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2008 houdende definitieve vaststelling van het GRUP Mechelen maakte het voorwerp uit van beroepen tot vernietiging bij de Raad van State.

Met het arrest nr. 211.807 van 4 maart 2011 werd dit besluit vernietigd, in zoverre het het deelgebied nr. 2 'Strategisch stedelijk project Arsenaal-Douane' betreft. De Raad van State overwoog onder meer:

"(...)

De stelling van de verwerende partij dat te dezen het integratiespoor werd gevolgd en dat deze werkwijze niet in strijd was met de op het ogenblik van het nemen van het bestreden besluit bestaande bindende bepalingen, gaat voorbij aan het gegeven dat artikel 4.2.4, § 1 DABM, zoals gewijzigd bij het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, die de mogelijkheid tot integratie van een plan-MER betreft, geen rechtsgrond vormt voor de voormelde integratie, aangezien deze bepaling, ingevolge artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken, slechts van toepassing is op ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de plenaire vergadering gehouden wordt zes maanden na de datum van de inwerkingtreding van het decreet van 27 april 2007, zijnde zes maanden na 1 december 2007, en de plenaire vergadering in casu op 3 juni 2005 werd gehouden. De stelling van de verwerende partij dat de richtlijn zich niet verzet tegen het volgen van een integratiespoor, neemt niet weg dat alleszins een internrechtelijke rechtsgrond voorhanden moet zijn om middels een integratiespoor te voldoen aan de verplichtingen inzake milieueffectrapportage, hetgeen te dezen niet het geval blijkt te zijn.

(...)

Uit de bestreden beslissing blijkt derhalve niet, evenmin als uit de andere gegevens van het dossier, dat de bezwaren over het ontbreken van en de tekortkomingen aan de milieueffectrapportage afdoende werden beantwoord. De verwerende partij maakt in het licht van de bovenstaande gegevens evenmin aannemelijk dat voldaan is aan de decretale vereisten met betrekking tot de inhoud van een milieueffectrapport, zoals die van toepassing waren ten tijde van het nemen van het bestreden besluit.

(...)"

In het arrest nr. 226.658 van 10 maart 2014, waarin de Raad van State oordeelde over het beroep tot vernietiging van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Stuivenberg' zoals definitief vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad van Mechelen op 24 januari 2012, werd het GRUP Mechelen voor wat betreft het deelgebied nr. 8 'Gemengd stedelijke ontwikkeling Stuivenberg' op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing gelaten. In dit arrest wordt onder meer overwogen:

"(...)

Met verzoeker dient te worden vastgesteld dat conform de geldende stedenbouwkundige voorschriften het geenszins uitgesloten is dat de voornoemde categorieën van projecten zich in het gebied kunnen realiseren. Bijgevolg was het gewestelijk RUP voor wat betreft het deelgebied nr. 8 onderworpen aan de plan-MER-plicht.

35. Nu voor het betrokken deelgebied in strijd met de aangehaalde regelgeving geen plan-MER werd opgesteld, dient het gewestelijk RUP "Afbakening regionaalstedelijk gebied Mechelen" voor wat betreft het deelgebied nr. 8 "Gemengd stedelijke ontwikkeling Stuivenberg" op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te worden gelaten.

(...)"

5.

Op 14 maart 2014 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de tweede tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver een aanvraag in voor een verkavelingsvergunning.

Het betreft een verkaveling bestaande uit 48 loten voor eengezinswoningen en één lot voor een meergezinswoning. De aanvraag betreft ook het aanleggen van een nieuwe doodlopende straat met aanhorigheden, een reliëfwijziging en het ontbossen van percelen.

De percelen zijn gelegen in het deelgebied nr. 9 'Stedelijk woongebied Maenhoevevelden' van het GRUP Mechelen.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 24 maart 2014 tot en met 22 april 2014, dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 10 april 2014 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Waterbeheer brengt op 11 april 2014 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, entiteit Onroerend Erfgoed brengt op 22 april 2014 een gunstig advies uit.

De Dienst Integraal Waterbeleid brengt op 13 mei 2014 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De eerste tussenkomende partij verleent op 11 augustus 2014 onder voorwaarden een verkavelingsvergunning aan de tweede tussenkomende partij.

De verzoekende partijen tekenen tegen deze beslissing op 16 september 2014 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 30 oktober 2014 om dit beroep niet in te willigen en een verkavelingsvergunning te verlenen onder voorwaarden.

Na de hoorzitting van 4 november 2014 beslist de verwerende partij op 23 december 2014 om het beroep niet in te willigen en een verkavelingsvergunning te verlenen onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert haar beslissing onder meer als volgt:

“ ...

9. Beoordeling:

...

‘In casu werd duidelijk het integratiespoor gevolgd. Alleen bestaat onduidelijkheid welke wijze van consultatie over de inhoudsafbakening van het plan-MER werd gevolgd. Indien blijkt dat deze consultatie niet verliep volgens het generieke spoor, dan is het GRUP behept met een onwettigheid, dewelke beroepsindieners rechtsgeldig, ook in huidige procedure via artikel 159 GW, kunnen inroepen om de bestemmingskeuze van het binnengebied als woongebied in vraag te stellen.’

Het betreffende RUP werd niet aangevochten, noch vernietigd, en behoud aldus haar rechtskracht. De aanvraag dient getoetst te worden aan het stedelijk woongebied Maenhoevevelden.

...

Watertoets:

Volgens artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te zijn aan de watertoets. Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan de kenmerken van het watersysteem, aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5, 6 en 7 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het (deel)bekkenbeheerplan.

Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel voor een klein gedeelte gelegen te zijn in mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

De voorliggende verkaveling voorziet de mogelijkheid van het bouwen en/of verharderen van een gedeelte van de percelen, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke waterhuishouding. Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Wanneer schema van bijlage 2 bij het besluit van 20 juli 2006 wordt doorlopen (vertaald in het watertoetsinstrument) bekomt men als resultaat dat advies moet worden gevraagd aan de waterbeheerder met betrekking tot het begroten van het effect van de gewijzigde afstromingshoeveelheid. Voor het overige is een positieve uitspraak over de watertoets mogelijk indien ten minste wordt voldaan aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater en aan de voorwaarden gesteld in het voornoemd advies. De verkaveling bevat ook voorschriften met betrekking tot de waterhuishouding.

Het rooien van bomen moet aanzien worden als vegetatiewijziging voor zover het gaat om een stuk bos. Voor vegetatiewijziging is er een specifieke watertoetsrichtlijn opgemaakt, die echter niet relevant is indien het gaat om lijnvormige elementen (rijen bomen) of individuele bomen.

Bomen die onderdeel uitmaken van lijnvormige elementen in hellende gebieden of

langsheen waterlopen hebben erosiewerende, ecologische en landschappelijke waarden. Het wortelgestel van bomen draagt bij tot de versterking van bermen en oevers. Het verwijderen van natuurlijke vegetatie en bomen verhoogt de erosiegevoeligheid van de bodem en grachtkanten en kan zo mogelijk een negatieve invloed uitoefenen op de waterhuishouding.

Volgens de watertoetskaart ligt het perceel in recent overstromingsgebied. Om wateroverlast daar te verminderen is het nodig het water op te houden aan de bron. Daarom moet er een infiltratievoorziening- en/of buffervoorziening worden aangelegd. Het buffervolume van de infiltratievoorziening dient minimaal 250 m³/ha verharde oppervlakte groot te zijn. Het ledigingsdebiet hiervan bedraagt maximaal 20 l/(s.ha). Dit wordt bij voorkeur bereikt door gebruik van een afvoerbegrenzer met constant debiet. Het is toegestaan, en zelfs aan te raden, dit bekken uit te rusten met een veiligheidsoverloop.

Indien het hemelwater niet voldoende geïnfiltreerd kan worden omwille van hoge grondwaterstanden, een te klein doorlatendheidsfactor van de bodem of omwille van geldende regelgeving, mag het vertraagd worden afgevoerd via eenzelfde buffervolume, veiligheidsoverloop en een afvoerbegrenzer met het zelfde maximale debiet als hierboven vermeld.

Er mag geen ruimte voor water verloren gaan of het ingenomen overstromingsvolume dient gecompenseerd te worden. Door het oprichten van constructies en door ophogingen wordt immers overstroombare ruimte ingenomen, waardoor op die plaats geen overstromingswater geborgen kan worden. Dit kan er toe leiden dat het gevaar voor wateroverlast in de omgeving toeneemt.

Om de overstromingsproblemen in de omgeving niet te verergeren, moet het verlies van waterbergingsruimte dan ook vermeden worden of effectief gecompenseerd worden. Dit moet in de onmiddellijke omgeving gebeuren en minimum hetzelfde overstromingsvolume compenseren. Het verlies in waterbergingsruimte kan gecompenseerd worden door een oppervlakkige afgraving op het terrein en /of een overstroombare kruipkelder onder de gebouwen. Afgravingen in overstromingsgebied en onder het grondwaterniveau zijn echter niet effectief.

Door het overstromingsrisico moet het vloerpeil van het toekomstig aan te leggen gebouw voldoende hoog gekozen worden, zodat deze overstromingsvrij gebouwd wordt. Een ophoging van het terrein is echter enkel toegelaten ter hoogte van de gebouwen zelf; het omliggende terrein mag in geen geval opgehoogd worden. De groundbalans van het perceel moet neutraal zijn: iedere ophoging moet gecompenseerd worden door een afgraving.

Bij de plaatsing van een hemelwaterput, ondergrondse kelder, ondergrondse brandstoftank of verwarmingsketel, moet er op gelet worden dat er geen verontreinigd overstromingswater de put kan binnendringen. Deze mag dus niet worden aangelegd in de overstromingsgevoelige zone van het plangebied.

Aanbevelingen:

- Er mag geen ruimte voor water verloren gaan.*
- Er moet overstromingsvrij gebouwd worden*
- De ophoging dient zich te beperken tot het gebouw en de toegang tot het gebouw.*
- De eigenaar dient alle nodige voorzorgsmaatregelen te nemen om op zijn*

eigen goed waterschade te voorkomen.

Het plaatsen van peilbuizen is niet strikt noodzakelijk om mogelijkheden naar infiltratie te onderzoeken. Peilbuizen worden meestal geplaatst om een idee te krijgen van grondwaterstanden. Infiltratie wordt gemeten met technieken zoals de dubbele-ring infiltrometer.

In dit projectgebied werden infiltratieonderzoeken en peilmetingen uitgevoerd om een idee te krijgen van de grondwaterstand. De waterpeilen worden hierbij opgemeten in het voorjaar (natte periode) en najaar. Op dezelfde locaties is ook de infiltratiecapaciteit van de bodem bepaald d.m.v. een klassieke infiltratietest met een dubbele ringinfiltrometer. Er werden op 3 locaties peilbuizen geplaatst werden en infiltratiemetingen uitgevoerd. Deze locaties werden oordeelkundig bepaald op basis van de verkregen kennis uit de cartografische studie van het gebied (bodemkaarten en geologie-kaarten) en terreinbezoek. De resultaten van de metingen geven aan hoe de grondwaterstanden en infiltratiemogelijkheden zijn in zones met gelijkaardige ondergrond (bodemserie). Dit is van belang om te kunnen bepalen of er al dan niet geïnfiltreerd kan worden.

Op basis van dit studiemateriaal werd geoordeeld dat:

Het aanleggen van een ondergrondse infiltratievoorziening in het projectgebied is niet aangewezen gezien de hoge grondwaterstanden in de winter.

Het aanleggen van een bovengrondse infiltratievoorziening is niet aangewezen als buffervoorziening gezien de te beperkte verticale doorlatendheid. Het aanleggen van een bovengrondse infiltratievoorziening (wadi, doorlaatbare betonstraatstenen, ed) kan echter wel om een toegevoegde waarde te creëren vanuit duurzaamheid, nl als antiverdrogingsmaatregel.

Op basis van het infiltratieonderzoek en de grondwatermetingen kan besloten worden dat het projectgebied niet geschikt is om een infiltratievoorziening aan te leggen als buffervoorziening waarbij de vertraagde afvoer van hemelwater hoofdzakelijk gebeurt door infiltratie (grondwaterpeil te hoog en infiltratiecapaciteit te laag). Omwille van deze vaststellingen worden de infiltratievoorzieningen gedimensioneerd en gerealiseerd met de dimensies van een buffervoorziening met vertragingsconstructie/overloop van 5 liter/seconde per hectare, met een capaciteit van 340 m³/ha.

Het ontwerp werd dan ook in die zin uitgewerkt.

In functie van onderhoud vraagt de dienst integraal waterbeleid een zone van 5 m breed, gemeten vanaf de kruin van de waterloop vrij te houden. Als voorwaarde werd door DIW opgelegd de 5 m-zone niet op te nemen in de kavels, maar een openbare bestemming te geven die de onderhoudsmogelijkheden van de waterloop niet hypothekeert. Aan kavel 49 dienen aanpassingen aangebracht te worden. Er mogen geen constructies worden voorzien binnen deze strook van 5m (bv. afsluitingen, tuinornamenten,...).

Het advies van de provinciale dienst waterbeleid is voorwaardelijk gunstig, waarbij er aanbevelingen en voorwaarden werd opgenomen die strikt dienen te worden nageleefd. Men kan stellen dat de watertoets wel degelijk correct verlopen is.

Het gebied is nooit opgenomen geweest in een definitief afgebakend signaalgebied. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde gewestplanbestemming (woongebied, industriegebied,...) die ook een functie kunnen

vervullen in de aanpak van wateroverlast omdat ze kunnen overstromen of omdat ze omwille van specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons fungeren.

In navolging van de oefening 'toetsing signaalgebieden' van de bekkenbesturen besliste de Vlaamse Regering in haar aanpak tegen wateroverlast om de signaalgebieden die aangeduid werden in de bekkenbeheerplannen aan een verdergaande analyse te onderwerpen.

Als uit dat onderzoek blijkt dat het effectief ontwikkelen van de huidige bestemming van het signaalgebied nadelig is voor het waterbergend vermogen, dan zal de manier waarop de ontwikkeling van het signaalgebied gerealiseerd wordt aan bijkomende voorwaarden moeten voldoen of - als dat niet voldoende is - zal een nieuwe invulling voor het gebied gezocht worden

Alleen het oostelijke deel van de huidige fase is gelegen in nog niet behandeld signaalgebied.

Wanneer echter in een gebied al plannen voor ontwikkeling of herinrichting zijn, is overleg binnen dit proces (in uitvoering van de watertoets) de aangewezen weg om het ontwikkelingsperspectief af te stemmen op de noden van het watersysteem. Het opstarten van een afzonderlijke procedure voor het signaalgebied is dan niet meer efficiënt en zal eerder vertragend werken. Dat is wat er hier is toegepast.

Er is geen goedgekeurd signaalgebied in Sint-Katelijne-Waver. In oude documenten werd dit signaalgebied wel ooit in de besprekingen meegenomen. Het is toen niet weerhouden in de selectie wegens het RUP waar rekening werd gehouden met het watersysteem.

Het feit dat er een positieve watertoets is afgeleverd, wil zeggen dat het ontwerp van het project, onderbouwd met berekeningen heeft aangetoond dat de impact op het watersysteem zodanig is dat er geen "betekenisvol schadelijk effecten" te verwachten zijn. In deze eerste fase van de verkaveling wordt zelfs meer buffering uitgebouwd dan opgelegd, wat de afstroom naar afwaarts alleen maar ten goede zal komen.

De aanvraag dient getoetst op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

De Maenhoevevelden liggen ten noordoosten van de kern Pasbrug-Nieuwendijk, die aansluit bij Mechelen. Het gebied is gelegen tussen twee steenwegen (Mechelsesteenweg en Berlaarbaar), in directe verbinding met het stadscentrum van Mechelen.

Het gebied situeert zich in het Dijlebekken binnen het deelbekken van de Vrouwvliet en wordt doorkruist door de Maenhoevebeek die geklasseerd is als waterloop van de

tweede categorie.

Er wordt een nieuwe wegenis voorzien aansluitend op de Dennestraat en een voetweg die aansluit op de pijpekop van de Hazelaarstraat. De aanpalende percelen van het projectgebied zijn voornamelijk bebouwd met vrijstaande eengezinswoningen. Er worden 48 kavels voorzien voor eengezinswoningen en 1 kavel voor een meergezinswoning met maximaal 16 woongelegenheden. Op de te verkavelen percelen worden bijna uitsluitend woningen in gesloten of half-gesloten bebouwing voorzien. Voorgestelde bebouwingstypologie wijkt aldus af van deze in de directe omgeving. Toch kan men, gelet op de gewenste verdichting in stedelijke woongebieden en de nabijheid van de kern Pasbrug, stellen dat dergelijke bebouwing inpasbaar in de omgeving kan worden geacht.

Beroeper haalt aan dat meergezinswoningen niet voorkomen in de omgeving. Echter, gelet op de bestemmingszone, zijnde stedelijk woongebied en gelet op de gewenste dichtheid, kan men stellen dat een beperkte meergezinswoning hier kan worden toegelaten. Gelet op de beperkte bouwhoogte (10,50m cfr. eengezinswoning met 3 bouwlagen) en de gerespecteerde afstanden ten opzichte van de aanpalende bestaande bebouwing, is deze meergezinswoning hier inpasbaar. Bovendien wordt deze meergezinswoning ingeplant meer richting de R6 (ringweg).

Wat betreft de mobiliteitsimpact wordt de verkavelingsaanvraag, zoals ze voorligt an sich bekeken. Toekomstige ontwikkelingen zullen bekeken worden als ze voorliggen. Men kan zich inderdaad niet baseren op mogelijke gegevens in de toekomst.

De ontsluiting van de verkaveling zal gebeuren via de Dennestraat, zo naar de Mechelsesteenweg. De nieuw aan te leggen doodlopende wegenis wordt geconcipteerd als een L-vormige hoofdas waarop woonerven aantakken. De voorziene wegenis sluit aan op een wegennet waar de zone 30 toegepast wordt. Dit wordt zo doorgetrokken in de verkaveling.

In de noord-zuidelijke richting wordt door middel van een voetweg aangesloten op de pijpekop van de Hazelaarstraat. De nieuwe wegenis wordt voorzien voor gemengd gebruik (auto's, fietsers en voetgangers). Uit de MOBER kan men afleiden dat het aantal bijkomende verkeersbewegingen in het spitsuur 20 personenauto's per uur omvatten, waardoor gesteld kan worden dat de emissieniveaus van het verkeer op de R6 en de Mechelsesteenweg nagenoeg slechts in beperkte mate stijgen. Hierdoor wordt ook het effect op de globale luchtkwaliteit niet aanzienlijk geacht.

Per woongelegheden wordt er voldoende parkeermogelijkheid op eigen terrein voorzien, waardoor het verkeer niet op het openbaar domein wordt afgewend. Voor bezoekers worden er wel openbare parkeerplaatsen voorzien.

De oppervlakte van de kavels varieert van minimaal 285m² tot maximaal 701m² voor de halfopen en de gesloten bebouwingen. De kavels voor de vrijstaande woningen hebben een oppervlakte van 505m² en 569m². De kavel bestemd voor het oprichten van de meergezinswoning bedraagt 3085m². Rekening houdend met de huidige tendensen naar kleinere bouwgronden en de gewenste verdichting in stedelijke woongebieden, kan gesteld worden dat de voorgestelde kaveloppervlaktes aanvaard kunnen worden.

Voor wat betreft de bouwprofielen, 2 bouwlagen met schuin dak, kan men stellen dat dit wel conform de omgeving wordt opgericht.

Voor loten 25 t.e.m. 28 worden bouwhoogtes toegelaten tot maximaal 3 bouwlagen onder plat dak. Dit om een groter geheel te vormen met de meergezinswoning aan de overzijde van deze loten.

De maximale bouwdiepte op de loten 1 en 14 bedraagt 9m, voor lot 13 waarop de meergezinswoning wordt voorzien, bedraagt de maximale bouwdiepte 40m. Voor de overige loten bedraagt de maximale bouwdiepte 15m of 16m.

Het projectgebied heeft in totaal een oppervlakte van 3,35ha waarbinnen 48 grondgebonden woningen worden gerealiseerd en 16 wooneenheden binnen de zone voor meergezinswoningen. De dichtheid van het woonproject bedraagt bijgevolg 19 wooneenheden per hectare. Het gewestelijk RUP geeft richtinggevend aan dat er gestreefd moet worden naar 25 woongelegenheden per hectare. De dichtheid ligt hier dus lager, gelet op de bestaande bebouwing in de omgeving is dit verantwoord.

Om rekening te houden met de aanpalende bebouwing, worden de tuinen zoveel mogelijk gericht naar de bestaande bebouwing, rekening houdend met de meest gunstige bezonning. De voorschriften laten tevens toe om een haag als afscherming te plaatsen tot een hoogte van 2m. Dit draagt eveneens bij tot de privacy van de omwonenden. De afstanden van de bebouwing tot de perceelsgrens van de omwonenden bedragen minstens 10m. De 45° regel wordt gerespecteerd. Men kan stellen dat er geen noemenswaardige hinder te verwachten valt, dan deze eigen aan woning in/grenzend aan stedelijk woongebied.

In de verkaveling worden eveneens 2 publieke zones voorzien, wat de leefbaarheid ten goede komt. 1 daarvan bevindt zich in de parkzone die enerzijds dienst kan doen als gemeenschappelijke recreatieve zone voor sport en spel en anderzijds dienst doet als bufferzone voor het water. Links van lot 44 werd eveneens een gemeenschappelijke zone voorzien met plantvakken en zitelementen.

De visueel-vormelijke elementen sluiten aan bij deze gangbaar in het woongebied. Tussen de woningen onderling is variatie in bouwdiepte, het aantal bouwlagen en materiaalgebruik mogelijk.

Algemene conclusie:

De aanvraag is in overeenstemming met de decretale en reglementaire bepalingen, op voorwaarde dat:

De in rood aangepaste verkavelingsvoorschriften worden nageleefd;

De adviezen van het agentschap voor natuur en bos d.d. 10/04/2014, onroerend erfgoed d.d. 22/04/2014, brandweer d.d. 20/04/2014, centrum voor toegankelijkheid d.d. 22/04/2014, provinciale dienst waterbeleid d.d. 13/05/2014, VMM d.d. 11/04/2014, Pidpa d.d. 3/02/2014, Hidrorio d.d. 9/04/2014, Iverlek d.d. 23/01/2014, Telenet d.d. 13/03/2014, dienen strikt te worden nageleefd.

De aanvraag kan vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening worden aanvaard.

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De tweede tussenkomende partij stelt terecht dat de vordering tot schorsing een accessorium is van het beroep tot vernietiging. De laattijdigheid van het beroep tot vernietiging leidt derhalve tot de verwerping van de vordering tot schorsing.

De bestreden beslissing werd aan de verzoekende partijen betekend met een aangetekende brief van 27 januari 2015. Het beroep tot vernietiging, ingesteld op 10 maart 2015, is op het eerste gezicht tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“ ...

20. **Eerst en vooral** beschikken Verzoekende Partijen over zakelijke rechten op percelen gelegen in de onmiddellijke omgeving van en aansluitend op de Percelen die deel uitmaken van de verkavelingsvergunning. Ze zijn immers eigenaar van diverse percelen aanpalend en naast de Percelen waarop de verkavelingsvergunning slaat. De woningen en percelen van derde en vierde Verzoekende partijen liggen tevens in het plangebied van het Deelgebied Maenhoevevelden bij het GRUP Mechelen (zie eerste middel, verder).

Hun ligging blijkt ook onverkort uit het kaartmateriaal (randnummer 9 van huidig verzoekschrift) met aanduiding van de plaats van de verkavelingsvergunning en de ligging van de woningen/percelen van Verzoekende Partijen. Verzoekende partijen verwijzen ook naar stuk 5 dat foto – en kaartmateriaal omvat waarbij de ligging van de woningen van Verzoekende partijen wordt verduidelijkt:

...

21. **Ten tweede** zijn voor Verzoekende Partijen ook rechtstreeks nadelen en hinder gekoppeld aan de Bestreden Beslissing, nu klaarblijkelijk op geen enkele wijze rekening werd gehouden met hun woongenot en woonklimaat.

Het voorliggend project zal door de inplanting van de constructies, de schaal van de verkaveling en de invulling van de verkaveling ernstige visuele hinder veroorzaken voor Verzoekende Partijen. De schaal en densiteit van de verkaveling is onaanvaardbaar. Bovendien zit ook een zone voor meergezinswoningen vervat in de verkavelingsvergunning dat een erg grote visuele negatieve impact zal hebben.

Waar Verzoekende Partijen op heden vanuit hun woningen en/of tuinen uitkijken op een open ruimte, zal door de uitvoering van de Bestreden Beslissing het open landschap volledig worden volgebouwd. Verzoekende Partijen zullen aldus ernstige visuele hinder ondervinden, aangezien hun vergezicht nu volledig zal ontnomen worden. Een en ander wordt ook erg concreet gemaakt in stuk 5 (waarvan de inhoud als onderdeel van het verzoekschrift kan worden beschouwd).

Zo blijkt dat eerste verzoekende partij met de oriëntatie en ligging van haar woning integraal naast de ontsluitingsweg en ontwikkeling komt te liggen.

Derde en Vierde verzoekende partijen, waarvan de woning gelegen is in de Mechelsesteenweg, kijken op heden uit over de Maenhoevevelden. De zone voor meergezinswoningen sluit erg dicht aan op het perceel van vierde Verzoekende partij.

Bovendien zullen Verzoekende Partijen niet enkel ernstige visuele hinder ondervinden, maar zal tevens de privacy van Verzoekende Partijen ernstig worden verstoord aangezien er vanuit de op te richten woningen inkijk zal mogelijk zijn in de tuinen en woningen van de Verzoekende Partijen. Het fotomateriaal toont dit genoegzaam aan. Er wordt immers ook geen bufferzone voorzien.

Ook de mobilitéitshinder door de verkaveling (ontsluitingsproblematiek met geluidshinder en fijn stofhinder tot gevolg) is groot. Zo krijgt eerste verzoekende partij de ontsluitingsweg voor de volledige verkaveling onmiddellijk naast haar woning en perceel (zie verkavelingsplan onder randnummer 9). Waar de woning en tuin van de eerste verzoekende partij op heden volledig omringd is door bestaand weiland, zal door de uitvoering van de Bestreden Beslissing, net naast haar woning een ontsluitingsweg worden aangelegd, waardoor er de ganse dag passage zal zijn schier langs haar woning en tuin. De woningen van alle Verzoekende Partijen zijn gelegen langs de openbare weg.

De toename van het aantal verkeersbewegingen per dag, zal voor een grote verkeersdrukte zorgen langs zowel de Dennestraat (eerste en tweede verzoekende partijen) als langs de Mechelsesteenweg (derde en vierde verzoekende partij), met potentiële verkeersproblemen tijdens de spitsuren, waar het nu reeds aanschuiven is. Het op- en afrijden in de ontsluitingsweg naar de verkaveling zal het verkeer sowieso langdurig ophouden, waardoor er (vooral in de spitsuren) verkeersellende zal ontstaan ter hoogte van de woningen van alle verzoekende partijen. Uit de MOBER, bijgevoegd bij de Aanvraag, blijkt bovendien zelf dat de Dennestraat niet geschikt is om een nieuwe verkaveling op te ontsluiten, op pagina 16:

...

Op pagina 28 van het MOBER wordt gesteld dat er door de uitvoering van de Bestreden Beslissing 20 autobewegingen tijdens het spitsuur zullen bijkomen. Los van het feit dat dit een toch wel erg minimale en optimistische inschatting vormt voor de komst van 64 woongelegenheden, zou zelfs deze optimistische inschatting een grote toename van het verkeer in de Dennestraat en Mechelsesteenweg tot gevolg hebben. Er vanuit gaande dat tijdens de ochtendspits 60 pae overeenstemt met 60 bewegingen van personenauto's, betekent dit dat het verkeer tijdens dit spitsuur met minstens één derde zal toenemen. Tijdens de avondspits zullen de verkeersbewegingen trouwens met de helft toenemen.

Gelet op de bestaande toestand van de weg - smal profiel met geparkeerde auto's op de weg - is een dergelijke toename van verkeersbewegingen, waarbij er in en uit de verkaveling wordt gereden en er zo voor opstopping wordt gezorgd, niet te verantwoorden.

De hinder die voortvloeit uit de negatieve effecten op de aanwezige waterhuishouding, zijn voor alle Verzoekende Partijen navenant. Ook nu reeds kampen sommige Verzoekende Partijen (zoals de verzoekende partijen reeds aangaven in hun bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek, gevoegd bij stuk 4) met wateroverlast. Dit zal enkel erger worden door het volbouwen van de bestaande open ruimte. Een en ander geldt des te meer nu blijkt dat geen afdoend onderzoek voorligt over de waterhuishouding en impact.

22. **Ten derde** kan ook niet worden ontkend dat de Bestreden Beslissing van het CBS een financiële negatieve impact heeft op de onroerende goederen van alle Verzoekende Partijen.

De waarde van hun woning en bijhorigheden, of van hun percelen, zal een duik naar beneden nemen als de voorliggende verkavelingsvergunning wordt gerealiseerd.

23. Dat Verzoekende Partijen aldus hinder en nadelen kunnen (en zullen) ondervinden door de verleende bestreden verkavelingsvergunning, wordt aangetoond en staat onmiskenbaar vast.

Verzoekende Partijen beschikken zodoende over voldoende belang om een vordering tot schorsing van de Bestreden Beslissing in te dienen bij Uw Raad.

...

De eerste tussenkomende partij werpt op:

“ ...

Verzoekster wenst een eerste, preliminaire reflectie te maken bij het belang van alle verzoekende partijen dewelke van primordiaal belang is ter beoordeling van het belang rationae personae in hoofde van elke verzoekende partij.

De raadsman van Verzoeker heeft een rondzendmail in de elektronische postbus ontvangen, verstuurd door het lokale actiecomité 'LAAT HET GROEN' (stuk 31). De woordvoerder van het actiecomité is de heer Cyriel COEN, de derde verzoekende partij. Bovendien zijn de 'burelen' van het actiecomité 'LAAT HET GROEN' gevestigd op hetzelfde adres als de verzoekende partij, met name 2860 Sint-Katelijne-Waver, Mechelsesteenweg 223.

Sterker nog heeft het actiecomité 'LAAT HET GROEN' in een brief aan het kabinet van Minister SCHAUVLIEGE haar vordering tot schorsing aangekondigd! Het actiecomité 'LAAT HET GROEN' heeft het volgende verzoek gericht aan de voogdijminister:

...

Verzoekster kan zich niet van de indruk ontdoen dat de verzoekende partijen louter optreden als stromannen van een feitelijke vereniging, niet beschikkend over enige rechtspersoonlijkheid, georganiseerd onder de noemer van een actiecomité 'LAAT HET GROEN' om de schorsing en vernietiging van de bestreden beslissing te vorderen. Aldus treden de verzoekende partijen op namens dit actiecomité en neemt hun vordering de vorm aan van een actio popularis.

Het weze benadrukt dat overeenkomstig de vaste rechtspraak van Uw Raad de loutere beschikking van zakelijke rechten op percelen aanpalend of in de onmiddellijke omgeving van de aanvraag niet volstaat om blijk te geven van een voldoende belang.

Verder wil Verzoeker tot tussenkomst opmerken dat de kwestieuze verkaveling volledig is gelegen binnen de contouren van het GRUP Mechelen, en specifiek werd bestemd als 'stedelijk woongebied'. Zelfs in de veronderstelling dat het GRUP Mechelen buiten toepassing zou worden verklaard, dan dient te worden teruggevallen op het gewestplan Mechelen, vastgesteld bij KB van 5 augustus 1976.

Indien men derhalve volledig abstractie zou maken van het GRUP Mechelen, dan nog dient vastgesteld te worden dat een groot deel van de verkaveling binnen de bestemming

'woongebied' valt en het overige deel binnen de bestemming woonuitbreidingsgebied. Overigens voegen verzoekende partijen zelf een uittreksel van het oorspronkelijke gewestplan toe (verzoekschrift, p. 2):

...

Uw Raad kan vaststellen dat het westelijke deel van de verkaveling is gelegen binnen de 'oude' bestemming 'woongebied' en voor het overige deel in 'woonuitbreidingsgebied'.

Een belangrijk element hierbij betreft de mogelijkheid tot de afgifte van een verkavelingsvergunning voor een verkavelingsaanvraag gesitueerd binnen een woonuitbreidingsgebied en dit met toepassing van artikel 5.6.6. §§1 en 2 VCRO.

Bovendien is het gehele binnengebied 'Maenehoevevelden' omsingeld door (landelijk) woongebied.

De mogelijke hinder of nadelen volgen reeds uit de bestaande bestemming 'stedelijk woongebied', ofte, ingeval van een buiten toepassing verklaring van het GRUP wegens een aangenomen onwettigheid, quod non, de vroegere bestemming woongebied of woonuitbreidingsgebied op grond van het gewestplan, en niet ten gevolge van de bestreden verkavelingsvergunning.

Daarnaast kunnen verzoekende partijen niet op dienstig wijze verwijzen naar de ligging van hun percelen binnen de contouren van het GRUP Mechelen, waarvan zij de onwettigheid in vraag stellen met toepassing van artikel 159 G.W. Immers dient het aangevoerde belang in rechtstreeks causaal verband te staan met de bestreden beslissing en kan geen enkel argument ter adstructie van het belang worden ontleend aan de beslissing waarvan de buiten toepassing verklaring wordt gevraagd.

Tussenkommende partij kan uit het verzoekschrift enkel afleiden dat het belang van de verzoekende partijen niet rechtstreeks voortvloeit uit de bestreden beslissing, maar slechts uit voorafgaandelijke beslissingen zoals het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2008 houdende definitieve vaststelling van het GRUP Mechelen, minstens, in zoverre het GRUP buiten toepassing moet worden gelaten, quod non, het KB van 5 augustus 1976 houdende vaststelling van het gewestplan Mechelen.

Uw Raad heeft in een interessant en ter zake doend arrest het volgende geoordeeld (Tussenkommende partij benadrukt):

...

Minstens, wil Verzoeker tot tussenkomst enkel maar wijzen op het feit dat wat betreft visuele hinder en schending van de privacy een hogere mate van tolerantie mag worden verwacht wanneer de aanvraag is gesitueerd in woongebied, of alleszins een bestemmingsgebied, zoals de bestemming woonuitbreidingsgebied, dat een dergelijke aanvraag mogelijk maakt. Het behoort aan de verzoekende partijen om aan te tonen dat de bestreden beslissing het zekere evenwicht binnen het woongebied en de ruimtelijke draagkracht ernstig wordt verstoord.

Er kan dan ook niet geredelijker wijze worden verwacht dat er nooit zal worden gebouwd op de achterliggende percelen waarop de huidige bestreden beslissing betrekking heeft.

Verzoekende partijen schermen met het feit dat zij ernstige visuele hinder zullen lijden, echter dient dit sterk genuanceerd te worden.

Verzoekende partijen voegen een fotoreportage toe. Verzoeker tot tussenkomst maakt uit deze reportage op dat in hoofde van tweede tot de vierde verzoekende partij kan worden

vastgesteld dat een dichte bomenrij of verschillende duiventillen, al dan niet in hun eigen achtertuin reeds het uitzicht belemmeren.

...

Daarnaast stoelen zij de ernstige visuele hinder en de inkijk enkel op het feit dat er geen buffer wordt voorzien. Nergens wordt op enigerlei wijze aangegeven dat de inplanting van de verkaveling, de gerespecteerde afstanden tot de perceelsgrenzen of enig ander voorschrift onherroepelijk inkijk zal creëren. Overigens gaan verzoekende partijen voorbij aan het feit dat een later in te dienen stedenbouwkundige aanvraag kan voorzien in een groenbuffer.

Immers zal er pas door middel van een stedenbouwkundige vergunning concreet uitvoering kunnen worden gegeven aan de verkaveling.

*Het is in die zin tekenend dat in de uiteenzetting van het vierde middel, de vermeende schending van artikel 4.3.1. §2, eerste lid, 1°, de beoordeling van de hinderaspecten **niet** op de korrel wordt genomen. Overigens wordt er in het bestreden besluit het volgende overwogen:*

...

De verzoekende partijen werpen nergens op dat deze motivering op onjuiste gegevens is gestoeld. Zij beperken zich slechts tot het in vraag stellen van de inpasbaarheid in de onmiddellijke omgeving van de meergezinswoning, maar laten nergens enige hinderaspecten gelden. Overigens bevindt de bouwzone voor de meergezinswoning het dichtst bij het perceel van de vierde verzoekende partij, doch zoals gesteld, kijkt deze verzoekende partij reeds uit op een bomenrij en enkele duiventillen. De 'ernst' van de hinder en de nadelen wordt sterk betwijfeld..

Evenmin overtuigt het betoog van verzoekende partijen dat de bestreden beslissing mobiliteitshinder kan veroorzaken. Verzoekende partijen argumenteren op bijzonder tegenstrijdige wijze wanneer zij eerst aanvoeren dat eerste verzoekende partij woonachtig is naast de aan te leggen ontsluitingsweg, maar verder wel stelt dat zij allen wonen langsheen de openbare weg.

Verzoekende partijen vrezen een algemene verkeerscongestie waarbij zij stellen dat het nu reeds aanschuiven is tijdens de spitsuren. De verkavelingsvergunning zal volgens verzoekende partijen leiden tot een algehele verkeersellende voor alle verzoekende partijen. Echter, beperken verzoekende partij zich tot deze loutere beweringen zonder aan te tonen dat er daadwerkelijk reeds filevorming is tijdens de spitsuren. Het is al te gemakkelijk om louter blote beweringen aan te voeren, zonder enige verdere concrete bewijzen op grond waarvan Uw Raad kan nagaan of er wel degelijk mogelijke hinder of nadelen kunnen worden ervaren.

Bovendien is de geciteerde passage uit het MOBER nietszeggend omtrent de verkeersdrukke daar er enkel een beschrijving wordt gegeven van de Dennestraat. Deze straat wordt enkel gebruikt voor plaatselijk verkeer en door de bewoners zodat de verkeersdrukke bijzonder beperkt is. Overigens is het opmerkelijk dat de verzoekende partij refereren naar de Dennestraat als zijnde een straat met enkele geparkeerde auto's. Verzoekende partij gaan volledig aan het feit voorbij dat op de hoek van de Dennestraat en de Mechelsesteenweg een HYUNDAI-garage BROUWERS is gevestigd, met als gevolg dat auto's die niet op eigen terrein kunnen worden gestationeerd een plaats krijgen op de openbare weg. Wellicht is het louter toevallig dat de BVBA GARAGE BROUWERS, één van de beroepsindieners bij de deputatie was, samen met de

verzoekende partijen, maar zelf niet mee een verzoek tot schorsing heeft ingediend bij Uw Raad.

Opnieuw moet vastgesteld worden dat de mogelijke hinder of nadelen niet in causaal verband kunnen worden gebracht met de bestreden beslissing.

Verder verwijzen verzoekende partijen naar de mogelijke negatieve effecten op de waterhuishouding waarbij zij aangeven reeds te kampen met wateroverlast. Echter kunnen verzoekende partijen zich niet louter steunen op een bestaande overlast als een mogelijk belang bij de bestreden beslissing, aangezien de overlast zich nu reeds manifesteert, zonder het gevolg te zijn van de bestreden beslissing.

Tot slot voeren zij aan dat de bestreden beslissing een negatieve financiële impact zal betekenen voor de waarde van hun percelen en opstallen.

Verzoeker tot tussenkomst wil aanstippen dat de finaliteit van een verzoek tot vernietiging in de schoot van Uw Raad enkel bestaat uit het horen vernietigen van de onwettig bevonden rechtshandeling en de injunctie aan de vergunningverlenende overheid dewelke de vernietigde beslissing heeft genomen, om een nieuwe beslissing te nemen rekening houdend met de overwegingen dewelke tot de vernietiging hebben geleid.

Het mogelijke rechtsherstel in hoofde van verzoekende partijen is derhalve beperkt tot deze finaliteit, wat inhoudt dat, indien zij genoegdoening wensen te bekomen op enig ander vlak, zij zich dienen te richten tot de burgerlijke rechtbank.

De vordering is derhalve onontvankelijk.”

De tweede tussenkomende partij betwist het belang van de verzoekende partijen niet.

Beoordeling door de Raad

De verzoekende partijen tonen aan dat zij in de onmiddellijke omgeving wonen van het bestreden verkavelingsproject dat, zoals aangegeven in de feiten uiteenzetting, 48 loten omvat voor eengezinswoningen en één lot voor een meergezinswoning, het aanleggen van nieuwe wegenis, een reliëfwijziging en het ontbossen van percelen. Ze voeren bovendien een overtuigend betoog over de mogelijke nadelen die zij daardoor zullen ondervinden.

De argumentatie van de eerste tussenkomende partij dat de verzoekende partijen deel uitmaken van een actiecomité ‘LAAT HET GROEN’, laat niet toe te besluiten dat “de verzoekende partijen optreden namens dit actiecomité en (...) hun vordering de vorm aan(neemt) van een actio popularis”. De verzoekende partijen treden op in eigen naam en voeren persoonlijke hinder en nadelen aan.

Het gegeven dat het bestreden verkavelingsproject gelegen is binnen een bestemmingsgebied dat dergelijk project mogelijk maakt, belet niet dat de verzoekende partijen mogelijke hinder en nadelen kunnen ondervinden ten gevolge van het bestreden project en daardoor belang hebben om beroep in te stellen bij de Raad.

Ten slotte is het feit dat de eerste tussenkomende partij de door de verzoekende partijen aangevoerde nadelen relativeert, niet van aard om te besluiten tot een gebrek aan belang.

De exceptie van de eerste tussenkomende partij kan niet worden aangenomen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Krachtens artikel 40, §1, eerste lid DBRC-decreet kan de Raad een bestreden beslissing schorsen bij wijze van voorlopige voorziening op voorwaarde dat de vordering tot schorsing is ingegeven door hoogdringendheid en op grond van minstens één ernstig middel.

A. Hoogdringendheid

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“ ...

B. DILIGENTIE VAN DE VERZOEKENDE PARTIJEN

27. *Bij het indienen van het verzoekschrift tot vernietiging dd. 10 maart 2015 van de Bestreden Beslissing, werd hieraan door de Verzoekende Partijen geen vordering tot schorsing gekoppeld:*

- *Ook al is een vergunningsbeslissing vanuit haar aard uitvoerbaar, toch was het bij het indienen van het vernietigingsberoep niet duidelijk of Vergunninghouder de afhandeling van de procedure tot nietigverklaring al dan niet zou gaan afwachten.*

Aan de Vergunninghouder werd ook meteen (aangetekend) kopij bezorgd van het ingediende beroep. (zie stuk 16)

Vanuit proces – economisch oogpunt en een afwijzing van de schorsing, wegens gebrek aan hoogdringendheid, te vermijden, meenden Verzoekende Partijen aldus een gebeurlijk effectieve opstart van de werken af te wachten om Uw Raad aan te vatten.

Ten andere, net ook om die reden kan ten allen tijde een vordering tot schorsing bij Uw Raad worden ingediend, met name op het ogenblik als de redenen daartoe voorhanden zijn (zoals het opstarten van de werken).

- *Verzoekende Partijen polsten op regelmatige basis bij de gemeentediensten naar een stand van zaken en verzochten om meer informatie omtrent de opstart van de werken. Zo werd een e-mailbericht gestuurd op 30 maart 2015, 29 april 2015 en 18 mei 2015. (vervat in stuk 17)*

Hierop werd ook steeds door de gemeente gereageerd dat zij niet over verdere concrete informatie beschikten met betrekking tot de opstart van de werken. Zo kan worden verwezen naar de e-mailberichten van 31 maart 2015, 4 mei 2015 en 19 mei 2015. (vervat in stuk 17)

- *Bij de eerste signalen die Verzoekende Partijen kregen van een gebeurlijke opstart van de werken, werd bij aangetekend schrijven aan de Vergunninghouder gewezen op het hangende beroep en op de wens van Verzoekende Partijen een vordering tot schorsing in te dienen bij opstart.*

Ondanks officieel antwoord van de raadsman van de Vergunninghouder dd. 18

mei 2015 dat de procedure niet zou worden afgewacht, bleven tot voor kort de werken toch uit.

- *Tot slot wordt niet gekozen voor een procedure tot schorsing met uiterst dringende noodzaak, nu Uw Raad daarbij al enkele malen wees op de vereiste terughoudendheid van verzoekende partijen bij het instellen ervan gelet op het zeer uitzonderlijk karakter van de procedure.*

Verzoekende partijen hanteren aldus de normale schorsingsprocedure teneinde hun belangen in deze zaak te kunnen beschermen en vrijwaren.

28. *Afgelopen week, de week van 22 juni 2015 – 26 juni 2015 werden, dit maar liefst zes maanden na het verkrijgen van de betwiste verkavelingsvergunning en ondanks de hangende procedure met ernstige middelen voor handen, besloot Vergunninghouder om de werken toch reeds aan te vatten.*

Uit de bijgevoegde foto's, door Verzoekende Partijen genomen op 23 juni 2015, blijkt duidelijk dat er reeds op één dag tijd grote graafwerken werden uitgevoerd. (stuk 20)

Verzoekende Partijen lieten de aard van de werken en de stand van zaken eveneens vaststellen door gerechtsdeurwaarder Marc Cnop op 24 juni 2015. (stuk 21)

Uit zijn vaststellingen blijkt dat:

- *op de betreffende perceel een graafmachine met opschrift 'Vermetten NV Wegenbouw' staat;*
- *op de betreffende percelen een strook grond van ongeveer zeven meter breed werd uitgegraven;*
- *op het voetpad en de openbare weg, ter hoogte van de betreffende percelen, aarde ligt;*
- *aan de rand van het perceel een paneel met volgend opschrift staat:*
'TE KOOP BOUWGRONDEN
  - *48 bouwpercelen*
  - *Van 285 m2 tot 701 m2*
  - *Halfopen en gesloten bebouwing*
  - *BEN-wonen*
  - *Kadoddervelden*
  - *Meer info? 015 28.65.84 www.wonen-maenhoevevelden.be*
  - *Igemo in samenwerking met de gemeente Sint-Katelijne-Waver';*
- *De betreffende perceel aan de straatzijde met hekken zijn afgesloten.*

De vaststellingen in het proces-verbaal van vaststelling van de gerechtsdeurwaarder worden ondersteund door het bijgevoegde fotomateriaal.

Uit de genomen vaststellingen en het fotomateriaal blijkt duidelijk dat de Vergunninghouder de uitspraak ten gronde met betrekking tot de vernietiging, niet wenst af te wachten, zien Verzoekende Partijen zich genoodzaakt om alsnog een vordering tot schorsing bij Uw Raad in te dienen.

Bovendien blijkt uit de stukken dat op een zeer korte periode van amper 2 dagen reeds werkzaamheden met een grote omvang werden uitgevoerd. De werken dreigen aldus op korte termijn te worden voltooid.

29. *Verzoekende Partijen dienen huidig verzoek binnen de week na de opstart van de werken in en handelden aldus voldoende diligent om zich op heden nog op de hoogdringendheid te kunnen beroepen.*

C. REDENEN DIE SCHORSING VERANTWOORDEN

30. **Vooreerst** wordt in de voorbereidende werken duidelijk koppeling gemaakt naar de lopende vernietigingsprocedure.

In dat kader kan, althans op heden, worden vastgesteld dat:

- de vernietigingsprocedure op 10 maart 2015 door Verzoekende Partijen werd ingeleid;*
- door Uw Raad de antwoordnota aan verwerende partij werd opgevraagd op 12 mei 2015;*
- er een tussenkomst werd gemeld door de Vergunninghouder (IGEMO) en de gemeente Sint-Katelijne-Waver, maar hiervoor nog geen beschikkingen zijn bij Uw Raad met betrekking tot het verlenen van een termijn voor een schriftelijke uiteenzetting.*

Uit het meest recente jaarverslag van Uw Raad blijkt:

...

Welnu, het is aannemelijk dat dat in de huidige omstandigheden, met de nieuwe procedureregels, deze termijn van één jaar niet zal worden gehaald. Ook Uw Raad formuleert zelf enig voorbehoud.

Het weze duidelijk dat, bij opstart en uitvoering van de aan de bestreden vergunning gekoppelde werken de door Verzoekende Partijen aangehaalde nadelen niet zullen kunnen worden verhinderd door de looptijd van de vernietigingsprocedure.

31. **Ten tweede** is er sprake van een actuele dreiging en zo ook een vrees in hoofde van Verzoekende Partijen voor schade van hun belangen.

Hoogdringendheid houdt immers in dat verzoekende partijen moeten aantonen dat de uitvoering van de bestreden beslissing gevolgen met zich meebrengt dewelke ernstig genoeg zijn, zodat de behandeling ten gronde niet kan worden afgewacht.

Het uitvoeren van de Bestreden Beslissing heeft ernstige nadelen tot gevolg voor Verzoekende Partijen. Onder het onderdeel 'belang' werd dit reeds voldoende concreet gemaakt. Een en ander kan hierbij woordelijk worden hernomen (zie randnummers 21 en 22). Van de financiële nadelen (rangnummer 23) zijn Verzoekende Partijen er zich van bewust dat deze mogelijk niet dienend kunnen zijn in het kader van hun vordering tot schorsing.

Verzoekende Partijen zijn er zich van bewust dat de ernst van de nadelen niet louter kan blijken uit het door hen aangehaald belang (rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen) maar aldaar werd een en ander, in combinatie

met de stukkenbundel, dermate concreet gemaakt dat de ernst ervan er ook uit kan blijken.

De bij het belang omschreven nadelen zijn dan ook van een afdoende ernst om de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te schorsen. Ten overvloede wordt ook uitdrukkelijk verwezen naar de stukken 4 en 5 waarin met kaart – en fotomateriaal heel concreet wordt aangetoond welke de omstandigheden zijn ter plaatse en welke de impact is van de werken op de belangen van Verzoekende partijen.

Exemplatief: eerste verzoekende partij woont zo goed als onmiddellijk naast de op heden aangelegde ontsluitingsweg.

...

Bovendien blijkt uit de stukken 16 en 17 dat op een zeer korte periode van amper 2 dagen reeds werkzaamheden met een grote omvang werden uitgevoerd. De werken dreigen aldus op aanzienlijk korte termijn te worden voltooid.

Op heden worden de kavels allen ook reeds verkocht (en dit zonder dat de lasten, gekoppeld aan de verkavelingsvergunning werden uitgevoerd). Nog los van de onduidelijkheid of de Vergunninghouder reeds over een verkavelingsattest en –akte beschikt, blijkt een en ander duidelijk van op de website van de Vergunninghouder:

...

Het staat vast dat er in casu sprake is van hoogdringendheid nu Verzoekende Partijen door het uitvoeren van de Bestreden Beslissing onmiddellijk ernstige nadelen ondervinden, die onomkeerbare negatieve gevolgen voor hen inhouden. De onomkeerbare negatieve gevolgen zijn eveneens terug te vinden in de reeds aangehaalde ernstige nadelen: ernstige visuele hinder, mobiliteitshinder, negatieve effecten op de waterhuishouding...

32. **Ten derde** betreft de bestreden beslissing een verkavelingsvergunning, maar wordt er tevens een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het uitvoeren van diverse stedenbouwkundige handelingen.

Zo vermeldt de bestreden beslissing dat de Aanvraag eveneens ‘het aanleggen van een nieuwe doodlopende straat met aanhorigheden, een reliëfwijziging en het ontbossen van percelen’ omvat. Ook zullen ‘3 vrijstaande constructies die zich momenteel nog bevinden op de percelen’ gesloopt worden.

Het op heden ontbreken van een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van de in de verkaveling voorziene woningen, doet geen afbreuk aan de mogelijkheden voor Uw Raad om de huidig bestreden beslissing te schorsen en doet ook geen afbreuk aan het feit dat ook de werken, gekoppeld aan de verkavelingsvergunning, ten aanzien van Verzoekende Partijen onomkeerbare negatieve impact creëren op hun belangen ter zake.

33. **Er is in casu sprake van hoogdringendheid.”**

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

3.1 HOOGDRINGENDHEID

...

3.1.2 TOEPASSING

Vooreerst trachten verzoekende partijen te verwijzen naar de jaarverslagen van Uw Raad om erop te wijzen dat de doorlooptijd van een gewone vernietigingsprocedure te veel tijd in beslag neemt. Echter hebben deze jaarverslagen nog betrekking op periodes waarin Uw Raad nog over minder 'slagkracht' beschikte dan op heden, alsook in een periode van voor de inwerkingtreding van het DBRC.

Verzoekende partijen hebben eigenhandig het hoogdringend karakter van hun vordering ontkracht doordat zijzelf zes maanden hebben gewacht met het indienen van een vordering tot schorsing. Volgens de laatste rechtspraak blijkt een procedure tot schorsing een normale doorlooptijd te hebben van ongeveer zes maanden. Het eigen getalm zal ervoor zorgen dat de vordering tot schorsing te laat kan komen, aangezien de wegeniswerken relatief eenvoudige werken betreffen. Overigens geven de Verzoekende partijen zelf toe dat de werken op korte termijn kunnen worden uitgevoerd. Gelet op de huidige doorlooptijd van de gewone vordering tot schorsing, lijkt hun vordering tot schorsing zelfs te laat te komen om nog enig gunstig effect te ressorteren.

Immers is de webstek van IGEMO bekend bij de verzoekende partijen en hadden zij de progressie van het woonproject Maenehoevelden perfect kunnen opvolgen en voorspellen. Echter hebben zij nagelaten om niet alleen, onmiddellijk na de aanplakking een gewone vordering tot schorsing in te dienen, maar minstens een vordering te schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in te dienen.

Dit is niet gebeurd.

Verzoekster merkt op dat Verzoekende partijen evenmin op goede gronden kunnen verwijzen naar het verkooplastenboek. Het verkopen van de individuele kavels heeft in principe geen uitstaans met enige hoogdringendheid met betrekking tot een mogelijke uitvoering van de verkavelingsvergunning.

Tot slot wenst verzoekster in tussenkomst te verwijzen naar een interessant arrest, gewezen door Uw Raad in het kader van de huidige (gewone) schorsingsprocedure. Uw Raad oordeelde als volgt:

...

Verzoekster in tussenkomst stelt vast dat de redenen voor de hoogdringendheid, zoals ingeroepen door de verzoekende partijen, zoals inkijk, privacy, mobiliteitshinder slechts zouden kunnen worden gerealiseerd na de afgifte van de stedenbouwkundige vergunningen.

3.2 BELANGENAFWEGING

In artikel 41, §1, tweede lid van het DBRC kan Uw Raad beslissen om, na een belangenafweging te hebben doorgevoerd, de beslissing niet te schorsen. Deze bepaling luidt als volgt:

...

Een gebeurlijke schorsing zal het volledige bouwproces volledig lam leggen. Niet allen kan er feitelijk niet worden verdere gewerkt aan de wegenis, maar betekent dit tevens een moratorium om de mogelijke afgifte van de stedenbouwkundige vergunningen met betrekking tot het oprichten van de woningen.

Met het huidige project Maenhoevevelden wordt er voorzien in een bijkomend betaalbaar woonaanbod in tijden waar de grondprijs blijft stijgen. Dit betekent dat minder financieel slagkrachtige gezinnen evenzeer een perceel kunnen aankopen aangezien de prijs van een bouwgrond reeds begint van €79.200,00. Een blik op de gekende verkoopsites toont aan dat voor eenzelfde bouwgrond men gemakkelijk het dubbele dient op te hoesten.

Verzoekster heeft als lokale overheid tevens de verplichting om te voorzien in een sociaal woonaanbod, waarbij het project Maenhoevevelden als een van de speerpunten hiervan kan worden beschouwd. Dit sociaal woonaanbod kadert binnen het grondwettelijk beginsel van de behoorlijke huisvesting waardoor ook minder begoede mensen over een goed onderhouden woning moeten kunnen beschikken.

De negatieve gevolgen van de schorsing, met name een moratorium op de verdere woonontwikkeling van het gehele project Maenhoevevelden, mede in het licht van de verwezenlijking van een sociaal woonaanbod, wegen niet op tegen de positieve gevolgen van de schorsing in hoofde van de verzoekende partijen.

De uitvoering van de verkavelingsvergunning houden slechts beperkte werken in, in tegenstelling tot een stedenbouwkundige vergunning waarbij effectief gebouwen worden rechtgezet. De verkavelingsevergunning heeft enkel betrekking op het aanleggen van de wegenis, het verwijderen van een aantal gammele constructies en het vellen van enkele bomen. De verzoekende partijen wonen reeds in een dense woonomgeving, waarbij het gebied in achtertuin in welke hypothese ook, als woongebied kan worden aangemerkt. Derhalve konden de verzoekende partijen verwachten dat er ooit enige benutting zou plaatsvinden, onder welke vorm dan ook.

Derhalve moet geoordeeld worden dat de positieve gevolgen in hoofde van de verzoekende partijen niet opwegen tegen de negatieve gevolgen voor het (sociale) woonbeleid en het recht op een behoorlijke huisvesting.

Verzoekster vraagt dan ook aan Uw Raad om op grond van een belangenafweging, de verkavelingsvergunning niet te schorsen.”

De tweede tussenkomende partij stelt:

“ ...

25. In deze voldoen verzoekende partijen niet aan de twee voorwaarden uit het arrest van Uw Raad.

- Vooreerst zal tussenkomende partij ingaan op de vraag of verzoekende partijen de hoogdringendheid zelf hebben gecreëerd en m.a.w. niet diligent hebben gehandeld.

- Vervolgens zal tussenkomende partij aantonen dat de nadelige gevolgen die verzoekende partijen menen te zullen ondervinden niet hun oorzaak vinden in de bestreden beslissing, doch wel in eventueel later te verlenen stedenbouwkundige vergunningen.

V.2.1 Verzoekende partijen hebben niet diligent gehandeld en hebben de hoogdringendheid zelf gecreëerd

26. In deze kunnen verzoekende partijen niet worden gevolgd waar zij stellen dat zij diligent hebben gehandeld bij het instellen van hun vordering tot schorsing. Meer

bepaald heeft de raadsman van verzoekende partij bij een aangetekend schrijven van 29 april 2015 aan tussenkomende partij gevraagd of zij het annulatieberoep zou afwachten alvorens de werkzaamheden in uitvoering van de bestreden beslissing aan te vangen.

27. Op dit aangetekend schrijven heeft één van de raadsleden van tussenkomende partij geantwoord d.m.v. een officieel schrijven (e-mail) op 18 mei 2015. In deze officiële e-mail werd het volgende gesteld:

“In navolging van onderstaand officieel bericht, kan ik u namens cliënt melden dat zij ondanks de dreiging van het instellen van een nieuwe procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, besloten hebben toch door te gaan met de geplande opstart van de infrastructuurwerken en de commercialisatie.

Ik hield er dan ook aan u hiervan uitdrukkelijk te berichten. De inhoud van dit bericht is officieel.”

28. Uit het voorgaande vloeit voort dat verzoekende partijen dus minstens op 18 mei 2015 wisten dat tussenkomende partij een aanvang zou nemen met de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

29. Maar er is echter meer. De tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en de commercialisering van de 48 loten waarop de thans bestreden beslissing betrekking heeft, werd uitvoerig gecommuniceerd in de ruime buurt en via de pers.

- Reeds in maart 2015 werden advertenties over de geplande werken voor het project geplaatst in het Mechelen Magazine en het Igemo Magazine (beide verspreid in de gemeente):

...

- Op 28 april 2015 richtte IGEMO een schrijven aan Garage Brouwers met de vraag om de op het kadastrale perceel 254 H geparkeerde wagens te verwijderen omdat op 30 april 2015 op dit perceel reclamepanelen m.b.t. het project zouden geplaatst worden. Tevens werd in dit schrijven aangekondigd dat de werken enkele weken later zouden starten.

- Vervolgens werden op 30 april 2015 ter plekke reclameborden voorzien. Het betrof een groot paneel vlak naast/bij de eigendom van 1 van de verzoekende partijen, een totem op een nabijgelegen kruispunt en wat richtingaanwijzers naar het project:

...

- Verder werd in de gemeente een flyer gebust in de week van 4 mei 2015 met uitnodiging voor het lanceringsfeest (zie verder):

...

- Op 4 mei 2015 werd naar alle geïnteresseerden een mailing gestuurd voor het lanceringsfeest (zie verder);

- In de loop van de maand mei werd een kleurwedstrijd rond het project georganiseerd in de gemeente bij alle kleuterscholen en lagere scholen in Sint Katelijne Waver om zo het project ook ruim in de gemeente bekendheid te geven;

- Uit een krantenartikel¹⁴ dat reeds op 6 mei 2015 verscheen in Gazet van Antwerpen, blijkt duidelijk dat tussenkomende partij eind mei 2015 zou starten met de verkoop van de 48 kavels die het voorwerp uitmaken van de thans

bestreden beslissing;

- Inhoudelijk werd dit artikel later nog bevestigd in twee krantenartikels die op 16 mei 2015, respectievelijk 28 mei 2015 zijn verschenen in het de krant Het Laatste Nieuws.

30. Uit het voorgaande blijkt m.a.w. dat verzoekende partijen reeds sinds begin maart ruim kennis konden nemen van de commercialisering die werd gevoerd n.a.v. het bekomen van de stedenbouwkundige vergunning, en minstens sinds begin mei 2015 op de hoogte waren dat tussenkomende partij een aanvang zou nemen met de verkoop van de loten die het voorwerp van de bestreden beslissing uitmaken.

→ Minstens wisten verzoekende partijen sinds de officiële mail van één van de raadslieden van tussenkomende partij van 18 mei 2015 dat tussenkomende partij een aanvang zou nemen met de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

31. Bij dit alles komt nog dat er op 29 mei 2015 een lanceringsevent/informatievergadering heeft plaatsgevonden voor potentiële kopers. Tijdens deze informatievergadering, die overigens werd aangekondigd in het infoblad van de gemeente Sint-Katelijne-Waver van mei-juni en verder o.m. in de Gazet Van Antwerpen van 28 mei 2015, waren verzoekende partijen zelf aanwezig en hebben zij een pamflet uitgedeeld aan geïnteresseerden om hen te waarschuwen geen 'spookgrond' te kopen.

32. Ook heeft tussenkomende partij op 12 juni 2015 nog een schrijven gericht aan de omwonenden, waaronder verzoekende partijen, dat zij in de week van 22 juni 2015 een aanvang zou nemen met de werkzaamheden.

33. Ook op de webstek van het lokale radiostation Reflex www.radioreflex.be werd op 18 juni 2015 aangekondigd dat (1) de 48 bouw kavels van de eerste fase van het projectgebied 'Maenhoevevelden' te koop (zullen) worden aangeboden aan potentiële kopers, en (2) dat de werken een aanvang zouden nemen op 22 juni 2015.

34. Tot slot werd op 19 juni 2015 op de webstek www.madeinmechelen.be een artikel gepubliceerd waarin werd aangekondigd dat de werken een aanvang zouden nemen op 22 juni 2015.

35. Door:

- (1) deze ruime bekendmaking via het Mechelen Magazine en het IGEMO Magazine in de loop van maart 2015;*
- (2) deze ruime bekendmaking via reclameborden en wegwijzers en totems ter plaatse sinds april 2015;*
- (3) de flyering in de eerste week van mei 2015 in de ganse gemeente;*
- (4) de mailings en de kleurwedstrijd in alle kleuter- en lagere scholen in de gemeente die ruime aandacht aan het project gaven in de loop van mei 2015;*
- (5) al deze berichten in de pers en op de website,*
- (6) de e-mail van één van de raadslieden van tussenkomende partij van 18 mei 2015 met melding dat de werken effectief een aanvang zouden nemen,*
- (7) de informatievergadering van 29 mei 2015 waarop ook de verzoekers aanwezig waren en een pamflet uitdeelden;*

- (8) het schrijven van tussenkomende partij van 12 juni 2015;
- (9) de aankondiging op de webstek van de lokale radio Reflex;
- (10) de publicatie op de webstek www.madeinmechelen.be

wisten verzoekende partijen zeer duidelijk – of kon men minstens zeer duidelijk weten – dat IGEMO de uitvoering van de vergunning en de hele commercialisatie en wat daarmee samen hangt reeds sinds maart 2015 verderzette.

→ Door nog tot 29 juni 2015 te wachten met het instellen van de vordering tot schorsing hebben verzoekende partijen hun eigen hoogdringendheid gecreëerd.

36. In de mate verzoekende partijen thans stellen dat zij diligent zijn geweest door te wachten op de start der werken, wenst tussenkomende partij op te merken dat verzoekende partijen er zich van bewust moesten zijn dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing na de aanplakking kon worden aangevat.

→ M.a.w. hoefden verzoekende partijen de aanvang van de werkzaamheden niet af te wachten en is het zelfs onzorgvuldig om, gelet op al de informatie waarover zij reeds beschikten (zie supra), te wachten tot op het ogenblik van de aanvang van de werkzaamheden.

37. Dat het onzorgvuldig is om met het instellen van een vordering tot schorsing, al dan niet bij uiterst dringende noodzakelijkheid, te wachten tot wanneer een aanvang wordt genomen met de tenuitvoerlegging van een vergunningsbeslissing, blijkt ook uit de rechtspraak van Uw Raad. Zo stelde Uw Raad in een arrest van 27 februari 2015 het volgende:

...

38. In deze is er niet enkel het feit dat men er niet van mocht uitgaan dat de werken niet zouden worden aangevat, maar is duidelijk aangetoond dat men al veel eerder wist dat de werken effectief zouden worden aangevat, ondanks de ingestelde procedure tot vernietiging. Het werd op allerhande manieren duidelijk (website, pers, brieven, infovergadering, ...). Men wist dat dus maar al te goed, en heeft desalniettemin de effectieve start van de werken afgewacht. Dat is het onmiskienbaar het creëren van de eigen hoogdringendheden dus onaanvaardbaar.

...

39. Ten overvloede wenst tussenkomende partij hier nog aan toe te voegen dat verzoekende partijen hun vermeend diligente houding evenmin kunnen onderbouwen aan de hand van de briefwisseling met de gemeente. De gemeente is immers niet de bouwheer en kon hen bijgevolg ook niet correct informeren over een eventuele aanvang van de werkzaamheden. Dat wisten verzoekende partijen, en konden/moesten zij vanzelfsprekend weten; het is de evidentie zelve. De enige die verzoekende partijen kon informeren over de aanvang van de werken is tussenkomende partij, die verzoekende partijen via één van haar raadsleden bovendien reeds op 18 mei 2015 uitdrukkelijk in kennis heeft gesteld dat zij de werkzaamheden zou aanvatten.

40. Dat de gemeente niet de juiste instantie was om verzoekende partijen in kennis te stellen van de aanvang der werkzaamheden, wordt overigens bevestigd in het mailverkeer tussen de gemeente en de raadsman van verzoekende partijen. Zo wordt in een e-mail van de gemeentelijke diensten aan de raadsman van verzoekende partijen van 19 mei 2015 het volgende vermeld:

“Beste,

Voor verdere informatie in verband met de start van de werken moet u zich richten tot IGEMO; wij hebben hierover tot op heden nog geen concrete informatie ontvangen.”

41. De conclusie van al het voorgaande moet zijn dat verzoekende partijen hun eigen hoogdringendheid hebben gecreëerd door ondanks al de informatie waarover zij beschikten, te wachten tot een week na aanvang van de werkzaamheden om hun vordering tot schorsing in te stellen.

→ *Er is dus geen sprake van hoogdringendheid, minstens van een eigen gecreëerde hoogdringendheid. De vordering tot schorsing moet enkel om die reden al worden verworpen.*

V.2.2 Ondergeschikt - vermeende nadelen vloeien niet voort uit de bestreden beslissing

42. Ondergeschikt en louter in de mate Uw Raad toch van oordeel zou zijn dat er in deze sprake zou zijn van hoogdringendheid, quod certe non, wenst tussenkomende partij nog te benadrukken dat de nadelen die verzoekende partijen menen te zullen ondervinden niet voortvloeien uit de thans bestreden beslissing, maar wel uit eventueel later te verlenen stedenbouwkundige vergunningen. Nochtans is dit rechtsreeks causaal verband tussen de vermeende nadelen en het bestreden besluit overeenkomstig de vaste rechtspraak van Uw Raad vereist om de schorsing van een vergunningsbeslissing te bekomen. Zo stelde Uw Raad in een arrest van 23 augustus 2011 dat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel (MTHEN) dat verzoekende partij meende te ondervinden niet rechtstreeks voortvloeide uit de bestreden verkavelingsvergunning, maar uit eventueel later te verlenen stedenbouwkundige vergunningen:

...

43. Dit standpunt dat een MTHEN rechtstreeks moet voortvloeien uit de bestreden beslissing om te kunnen worden weerhouden, heeft Uw Raad later nog bevestigd.

44. Deze rechtspraak van Uw Raad m.b.t. de schorsingsvoorwaarde van het MTHEN kan getransponeerd worden naar huidig dossier. In deze stellen verzoekende partijen immers dat zij visuele hinder, privacyhinder en mobiliteitshinder zullen ondervinden ten gevolge van de bestreden beslissing. Dit standpunt kan echter niet worden bijgetreden.

→ *Deze vermeende hinder vloeit immers niet voort uit de thans bestreden verkavelings-vergunning doch uit nog te verlenen stedenbouwkundige vergunningen krachtens dewelke binnen de verkaveling effectief woningen kunnen worden opgericht. Minstens tonen verzoekende partijen niet aan in welke mate de door hen aangehaalde nadelen zouden voortvloeien uit de thans bestreden beslissing.*

→ *Er is dus geen sprake van een rechtsreeks causaal verband tussen de vermeende aangehaalde nadelen en het bestreden besluit. De vordering tot schorsing moet ook om die reden worden verworpen.*

V.2.3 Conclusie omtrent de hoogdringendheid en vermeende nadelen

45. Gelet op het voorgaande is in deze volgens tussenkomende partijen duidelijk niet voldaan aan de voorwaarde van de hoogdringendheid. Minstens hebben verzoekende

partijen hun hoogdringendheid zelf gecreëerd.

46. Bijkomend vloeien de nadelen die verzoekende partijen menen te zullen ondervinden (visuele hinder, privacyhinder en mobiliteitshinder) niet rechtstreeks voort uit de thans bestreden verkavelingsvergunning, doch uit later te verlenen stedenbouwkundige vergunningen.

47. Bijgevolg is één van de cumulatief te vervullen schorsingsvoorwaarden uit artikel 40 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges niet vervuld zodat de vordering tot schorsing dient te worden afgewezen als zijnde ongegrond.”

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 40, §1, zesde lid DBRC-decreet bepaalt dat het verzoekschrift de redenen omschrijft op grond waarvan om de schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing wordt verzocht.

Artikel 56, §1, 2° van het Procedurebesluit bepaalt dat het verzoekschrift, in geval van een vordering tot schorsing, een uiteenzetting bevat van de redenen die aantonen dat de schorsing hoogdringend is.

Artikel 57, 1° van hetzelfde besluit bepaalt dat de verzoeker bij het verzoekschrift de overtuigingsstukken voegt die aantonen dat de schorsing hoogdringend is.

Uit deze bepalingen volgt dat het aan een verzoekende partij toekomt om door middel van uiteenzettingen in het verzoekschrift en desgevallend door het overleggen van stukken, te overtuigen dat de bestreden beslissing om redenen van hoogdringendheid moet worden geschorst.

De vereiste van hoogdringendheid impliceert, onder meer, dat een verzoekende partij moet overtuigen dat er redenen zijn om de zaak sneller te behandelen dan volgens de gebruikelijke termijnen die de behandeling van een vernietigingszaak noodzaakt. De verzoekende partij dient aan de hand van de specifieke gegevens van de zaak en de voor haar nadelige gevolgen aan te tonen dat een onmiddellijke beslissing wenselijk is.

2.

De verzoekende partijen stellen onder de titel “redenen die de gevraagde schorsing rechtvaardigen” in essentie dat de bestreden vergunning binnen een relatief korte tijdspanne kan worden uitgevoerd en dat zij vrezen dat de uitvoering van de werken een feit zal zijn op het ogenblik van het vernietigingsarrest.

3.

In de parlementaire voorbereiding van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Parl.St. VI.Parl. 2013-14, nr. 2383/1, p. 102) wordt gesteld:

“Daarnaast worden in het kader van een oplossingsgerichte rechtsbedeling een aantal (nieuwe) rechtstechnieken mogelijk gemaakt, zoals de vereenvoudigde procedure, schorsing op elk moment in het geding, bestuurlijke lus, bemiddeling, de injunctiebevoegdheid, ...”

De mogelijkheid om – na het inleiden van het vernietigingsberoep – op ieder ogenblik de schorsing te vorderen, wordt tevens uitdrukkelijk aangehaald in het verslag aan de Vlaamse regering bij het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

De verzoekende partijen stellen dat zij de vordering tot schorsing hebben ingesteld op het ogenblik dat de tweede verzoekende partij gestart is met de werken, met name het uitgraven van een strook grond met een breedte van ongeveer 7 meter, op 23 juni 2015.

Er kan aangenomen worden dat de daadwerkelijke start van de werken een verzoekende partij kan initiëren om een vordering tot schorsing in te dienen, nadat eerder een vordering tot vernietiging werd ingediend. De concrete omstandigheden van de voorliggende zaak en in het bijzonder het gegeven dat de tweede tussenkomende partij met een brief van 18 mei 2015 reeds had aangekondigd dat de procedure tot vernietiging niet zou worden afgewacht, dient niet te doen besluiten dat de verzoekende partijen al eerder een vordering tot schorsing hadden moeten instellen.

4.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de verzoekende partijen wonen aan de rand van een nog grotendeels open en onbebouwd gebied en dat het bestreden verkavelingsproject een invulling geeft aan een gedeelte van dit gebied.

De verzoekende partijen schetsen nadelige gevolgen ten gevolge van de bestreden beslissing die op afdoende wijze rechtstreeks in het bestreden verkavelingsproject besloten liggen, met name de invulling van de thans bestaande Maenhoevevelden en het open landschap met een verkavelingsproject van grote schaal en densiteit, met navenante mobiliteitshinder, in het bijzonder voor de eerste verzoekende partij die naast de voorziene nieuwe ontsluitingsweg voor de nieuwe verkaveling woont. Er kan aangenomen worden dat het bestreden verkavelingsproject een ernstige impact kan hebben op de leef- en woonomgeving van de verzoekende partijen. Het uitzicht en de functie van de omgeving zal immers drastisch wijzigen ten gevolge van het bestreden project.

Het gegeven dat het bestreden verkavelingsproject is gelegen in een bestemmingszone die dergelijke verkaveling niet uitsluit, doet aan het nadeel van de verzoekende partijen geen afbreuk, aangezien de bestaande toestand een nog grotendeels onbebouwde open ruimte is. Het verkavelingsproject gaat bovendien, zoals de verzoekende partijen terecht aangeven, tevens gepaard met reliëfwijzigingen en ontbossing van bepaalde (delen van) percelen.

5.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partijen op voldoende overtuigende wijze aantonen dat de zaak hoogdringend is.

B. Ernstige middelen

Eerste middel – eerste onderdeel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen voeren in het eerste onderdeel van het eerste middel de schending aan van de artikelen 3.1, 3.2, 5.1 en 13.1 van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna 'SEA-richtlijn'), van de artikelen 4.1.7, tweede lid, 1°, 4.2.8,

4.3.2 en 4.3.5, §1, laatste lid van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna 'DABM'), van artikel 2.2.2, §1 VCRO en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“ ...

35. *De stedenbouwkundige voorschriften en bestemming, waarop de huidige Bestreden Beslissing is gebaseerd, bevinden zich in het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Mechelen', definitief vastgesteld bij Besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2008 (hierna 'Definitief Vaststellingsbesluit'; zie stuk 11A) (B.S. 12 augustus 2008). (hierna integraal als 'GRUP Mechelen').*

Het GRUP Mechelen omvat 14 deelgebieden, waaronder ook het Deelgebied Maenhoevevelden, waarvan het voorwerp van de Bestreden Beslissing eveneens deel uitmaakt, zo goed als volledig ingekleurd als 'woongebied' (artikel 9.1 Stedenbouwkundige Voorschriften bij het GRUP Mechelen).

De Bestreden Beslissing luidt m.b.t. het kwestieuze deelgebied:

...

36. *Het GRUP Mechelen blijkt nochtans duidelijk aangetast met diverse onwettigheden, waardoor het GRUP Mechelen, minstens het Deelgebied Maenhoevevelden daarin vervat, op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten.*

Verzoekende Partijen beschikken uiteraard over het nodige belang om de onwettigheden, vervat in dit GRUP Mechelen, ook voor Uw Raad op te werpen. Uw Raad kan immers via artikel 159 GW de (on)wettelijkheid toetsen van het GRUP via artikel 159 GW en desgevallend hieraan ook gevolgen koppelen voor de wettigheid van de Bestreden Beslissing.

Louter exemplatief kunnen Verzoekende Partijen verwijzen naar eerdere arresten van Uw Raad en van de Raad van State waarbij eenzelfde oefening werd uitgevoerd voor de daarbij vigerende bestemmingsvoorschriften:

...

Zo ook in casu dient de onwettigheid van het vigerend bestemmingsplan, met name het GRUP Mechelen, minstens van het Deelgebied Maenhoevevelden, bij toepassing van artikel 159 van de Grondwet door Uw Raad te worden vastgesteld.

De redenen van de onwettigheid van het GRUP worden in de navolgende middelonderdelen ontwikkeld.

...

37. *Bij het GRUP Mechelen ontbreekt een afzonderlijk planMER.*

In de Toelichtingsnota van het GRUP staat op pagina 44 het volgende te lezen:

...

In de bijhorende voetnoot staat dan te lezen:

...

Het Definitief Vaststellingsbesluit stelt met betrekking tot het plan-MER:

...

Deze motieven gaan echter niet op.

Erg meldingswaardig betreft het arrest van de Raad van State nr. 211.807 van 4 maart 2011 dat zich eveneens over deze problematiek van het GRUP Mechelen boog. Verzoekende Partijen beroepen zich dan ook op dit arrest om hun standpunt uiteen te zetten.

Verzoekende Partijen verklaren zich nader.

38. Eerst en vooral is het GRUP in strijd met de SEA-richtlijn tot stand gekomen doordat geen planMER werd opgemaakt.

Artikel 3.1 van de SEA-richtlijn geeft aan wanneer een milieubeoordeling noodzakelijk is:

...

Artikel 3.2 van de SEA-richtlijn bepaalt welke plannen en programma's aanzienlijk milieueffecten kunnen hebben:

...

Overeenkomstig artikel 13.1 van de SEA-richtlijn diende deze richtlijn uiterlijk op 21 juli 2004 te zijn omgezet in de interne rechtsorde:

...

Vooreerst bleek ten tijde van de opmaak en vaststelling van het GRUP Mechelen de SEA-richtlijn door het Vlaams Gewest onvolledig omgezet.

De SEA-richtlijn werd omgezet door het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het DABM met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage (BS 13 februari 2003).

Echter, de bijhorende uitvoeringsbesluiten bij het decreet van 18 december 2002 ontbraken.

Een decreet van 27 april 2007 wijzigde daarna nog titel IV van het DABM (BS 20 juni 2007). Deze wijzigingen kunnen in casu echter niet in aanmerking worden genomen gelet op de overgangsmaatregel vervat in artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken (BS 19 juni 2007) dat stelt dat de 'nieuwe regels' in het decreet van 27 april 2007 pas van toepassing zijn op RUPs waarvan de plenaire vergadering werd gehouden na 1 juni 2008, d.i. zes maanden na de datum van de inwerkingtreding van hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995, zoals vervangen door het decreet van 27 april 2007.

Het uitvoeringsbesluit van 12 oktober 2007 (BS 7 november 2007), horend bij het voormelde decreet van 27 april 2007, trad in werking op 1 december 2007. Aangezien het een uitvoeringsbesluit bij het decreet van 27 april 2007 betreft, hetgeen in casu niet in aanmerking kan worden genomen, kan ook dit uitvoeringsbesluit niet in aanmerking genomen worden. Bijgevolg is ook dit uitvoeringsbesluit niet van toepassing op het huidig voorliggend GRUP Mechelen.

Aangezien de plenaire vergadering met betrekking tot het GRUP Mechelen dat op 3 juni 2005 werd gehouden, zijn de bepalingen van het DABM van toepassing zoals deze die zijn ingevoegd bij het voornoemde decreet van 18 december 2002.

Ten tweede stelt zich dan de vraag of de SEA-richtlijn, bij gebrek aan een interne operationele regelgeving, bij de opmaak en vaststelling van het GRUP Mechelen, directe werking had/heeft.

De directe werking van artikel 3.2 SEA-richtlijn werd reeds meerdere keren aanvaard

door de Raad van State.

Zo stelde de Raad van State in haar arrest nr. 211.807 van 4 maart 2011:

...

In het arrest nr. 208.918 van 10 november 2010 stelde de Raad van State eerder:

...

Over de directe werking van artikel 3.2 SEA-richtlijn kan aldus weinig twijfel bestaan.

Ten derde moet navolgend worden nagegaan welke impact artikel 3.2 SEA-richtlijn op het GRUP Mechelen had of moest hebben.

Immers, artikel 3.2, a) SEA-richtlijn verwijst expliciet naar plannen die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (hierna Richtlijn 85/337/EEG) genoemde projecten.

Welnu, het betwistbare GRUP vormt, zowel op planniveau als op deelgebiedniveau, wat Deelgebied Maenhoevevelden betreft, onmiskenbaar het kader voor de in deze eerder vermelde Bijlagen genoemde projecten.

Bijlage II bij deze Richtlijn 85/337/EEG vermeldt in punt “10. Infrastructuurprojecten” onder subcategorie b):

‘Stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen’

De Bijlage II vermeldt ook onder subcategorie e) van punt 10:

‘Aanleg van wegen, havens en haveninstallaties, met inbegrip van visserijhavens (niet onder bijlage I vallende projecten)’.

Niet onbelangrijk: Voor zover als nodig wijzen Verzoekende Partijen er nog op dat zowel de Raad van State als het Hof van Justitie eerder ook wezen op de eveneens directe werking van artikel 2, lid 1, in samenhang met artikel 1, lid 2 en artikel 4, lid 2 van de Richtlijn 85/337/EEG:

...

Ook het Deelgebied Maenhoevevelden van het GRUP Mechelen omvat ‘stadsontwikkelingsprojecten’ en de ‘aanleg van wegen’, waaronder bijvoorbeeld de huidige Bestreden Beslissing. Het betreft immers het inkleuren van een stedelijk woongebied dat het kader vormt voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten. Zo ook in casu.

Het staat vast dat ook in voorliggend deelgebied sprake is van een ‘stadsontwikkelingsproject’:

- Wat een ‘stadsontwikkelingsproject’ inhoudt, wordt noch door de Vlaamse noch door de Europese regelgeving gedefinieerd.

Gelet op de ratio legis van een planMER dient dit begrip dan ook op extensieve wijze worden ingevuld. Dit wordt bevestigd door de ‘Guidelines’ van de Europese Commissie die een ruime interpretatie van het begrip “stadsontwikkelingsproject” of “parkeerterrein” prefereren, maar ook het Hof van Justitie van de Europese

Unie geeft in haar vaste rechtspraak stevast aan dat de definities in de Richtlijn 85/337/EEG in de meest ruime zin moeten worden geïnterpreteerd, omdat een van de basisdoelstellingen van het EU-milieurecht is om een hoogwaardige milieubescherming te kunnen garanderen.

- *Er zijn geen drempelwaarden in de Europese regelgeving vervat om van een 'stadsontwikkelingsproject' te kunnen spreken.*

Immers, bij de omzetting van de in de Richtlijn 85/337/EEG vervatte bijlagen bij Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende de vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (BS 17 februari 2005) werden er drempelwaarden gekoppeld aan de vervatte stadsontwikkelingsprojecten.

Echter, het Hof van Justitie heeft bij arrest van 24 maart 2011 (nr. C-435/09) geoordeeld dat, voor zover de regelgeving van het Vlaamse Gewest drempelwaarden en selectiecriteria vaststelt die enkel met de omvang van het betrokken project rekening houden, dit niet aan de eisen van artikel 4, leden 2 en 3 van die Richtlijn 85/337/EEG, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III, voldoet.

Het Hof van Justitie oordeelde vervolgens, dat met betrekking tot de regelgeving van het Vlaamse Gewest de verplichtingen niet zijn nagekomen, die volgen uit de Richtlijn 85/337/EEG doordat niet de nodige maatregelen zijn genomen om artikel 4, leden 2 en 3, van deze Richtlijn, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III, correct of volledig uit te voeren.

Daaruit volgt dat bijlage II, 10. b) van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage, buiten toepassing moet worden gelaten.

Met het Besluit van 1 maart 2013 van de Vlaamse regering, inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening (BS 29 april 2013), werden wijzigingen aangebracht aan het eerdere besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

- *Ook Uw Raad oordeelde in een recent arrest van 14 oktober 2014 (nr. A/2014/0709) dat de vraag of het aangevraagde kan beschouwd worden als stadsontwikkelingsproject in de zin van Richtlijn 85/337/EEG niet enkel op grond van de omvang van het project kan beantwoord worden.*

Voorts oordeelde Uw Raad dat de verwerende partij – nu bleek dat het project niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een projectMER of MER-screening – minstens had moeten vermelden waarom zij van oordeel is dat de aanvraag niet kan beschouwd worden als een 'stadsontwikkelingsproject' in de zin van de Richtlijn 85/337/EEG.

- *In navolging van het voormelde BVR van 1 maart 2013 werden door het Departement LNE van de Vlaamse Overheid op 11 maart 2013 een aantal handleidingen gepubliceerd, waaronder ook een specifieke handleiding voor*

“stadsontwikkelingsprojecten”.

In deze handleiding staat:

...

Uit deze voorbeelden en de handleiding blijkt duidelijk dat ook voorliggend project, vergund bij huidig Bestreden Beslissing, en slechts een “eerste fase” van het Deelgebied Maenhoevevelden van het (eveneens betwistbare) GRUP Mechelen, als “stadsontwikkelingsproject” kan worden beschouwd.

Het omvat immers het verkavelen van de Percelen in 49 loten, waarbij 48 loten bestemd zijn voor de oprichting van een eengezinswoning en 1 lot (lot 13) bestemd is voor de oprichting van een meergezinswoning. Dit is een omvangrijk stadsontwikkelingsproject met een oppervlakte van maar liefst 3,35 ha (!).

Er zijn ook voldoende aanduidingen dat het Deelgebied Maenhoevevelden, zo blijkt ook uit voorliggende Bestreden Beslissing, eveneens onder de categorie “aanleg van wegen” valt:

- *Ook bij de aanleg van wegen zijn in de Bijlage II bij de RL 85/337/EEG geen drempelwaarden vervat.*
- *Ook voor de aanleg van wegen (zowel voor categorie 10e uit bijlage II als voor categorie 10e uit bijlage III bij het uitvoeringsbesluit van 10 december 2004) werd een specifieke handleiding opgemaakt voor de aanleg van wegen. Hierin wordt (op pagina 4-5) opgesomd wat met ‘weg’ en met ‘aanleg van wegen’ wordt bedoeld:*

...

Ook de bestreden vergunningsbeslissing omvat het aanleggen van een nieuwe (openbare) wegenis (L-vormige hoofdas) met aanhorigheden, bestemd voor gemotoriseerd verkeer. Een en ander valt onmiskenbaar onder de categorie ‘aanleg van wegen’.

Samengevat stellen Verzoekende Partijen aldus vast dat geen planMER werd opgemaakt terwijl in het betrokken Deelgebied Maenhoevevelden projectMERplichtige projecten zullen ontwikkeld worden die in de bijlage II bij de Richtlijn 85/337/EEG worden vermeld. Deze projecten blijken rechtstreeks uit voorliggende verkavelingsvergunning (Bestreden Beslissing) die bij Uw Raad wordt betwist.

Hierdoor wordt door het GRUP Mechelen artikel 3.2 SEA-Richtlijn geschonden, in samenhang met artikel 3.1., artikel 5.1 en 13.1. van de SEA – richtlijn en met artikel 4, lid 2 en Bijlage II, rubriek 10 b) en e) van de Richtlijn 85/337/EEG. De motieven, aangewend door de plannende overheid zijn niet afdoend en een en ander was onmiskenbaar erg onzorgvuldig. De Raad van State oordeelde mutatis mutandis voor het deelgebied “Arsenaal – Douane” bij eerder vermeld arrest nr. 211.807 van 4 maart 2011.

*39. **Ten tweede** is er ook sprake van een schending van artikel 38, §1, 6° DRO (huidig artikel 2.2.2, §1 VCRO). In de versie van het DRO, geldende tijdens de opmaak en bij de definitieve vaststelling van het GRUP Mechelen, is opgenomen dat een ruimtelijk uitvoeringsplan ‘het planmilieueffectenrapport en/of de passende beoordeling’ dient te bevatten.*

De Memorie van Toelichting bij dit decreet stelt het volgende met betrekking tot de invoeging van punt 6° in artikel 38, §1 DRO:

...

Artikel 11 van het decreet van 21 november 2003 houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening (B.S. 24 januari 2004), waarbij een punt 6° werd toegevoegd aan artikel 38, §1 DRO, trad overeenkomstig artikel 70 van het decreet van 21 november 2003 in werking 10 dagen na de publicatie in het Staatsblad.

Artikel 38, §1, 6° DRO was aldus reeds van toepassing bij de opmaak en de definitieve vaststelling van het GRUP Mechelen waardoor het een planmilieueffectenrapport en/of een passende beoordeling dient te bevatten. Dit artikel wordt geschonden door het GRUP Mechelen.

40. **Ten derde** blijkt dat het milieueffectenonderzoek, zoals vervat in het GRUP Mechelen, onmogelijk volstaat in het licht van de toendertijd geldende regelgeving.

De toelichtingsnota bij het definitief vastgesteld GRUP Mechelen bestaat uit verschillende delen. Deel 4 heeft als titel: 'Wijzigingen ten aanzien van het actieplan als gevolg van bijkomend ruimtelijk onderzoek, terreinonderzoek en goedkeuringsprocedure'. Onder punt M 'Wijzigingen n.a.v. het plenair overleg en het openbaar onderzoek' wordt met betrekking tot de planMER het volgende bepaald:

...

In punt B 'Plan-M.E.R. (milieu-effectenrapport)' van deel 5 'Aandachtspunten als gevolg van sectorale regelgeving' uit de toelichtingsnota wordt in andere bewoordingen herhaald wat onder punt M van deel 4 reeds is opgenomen. Belangrijk zijn wel nog volgende bewoordingen uit punt B.1. 'Toepasselijke wetgeving':

...

Het BVR tot definitieve vaststelling dd. 18 juli 2008 luidt als volgt (stuk 11):

...

Onder punt B 'Plan-M.E.R. (milieu-effectenrapport)' (in Toelichtingsnota bij GRUP, pagina 44-55), wordt niets vermeld dat specifiek betrekking heeft op het Deelgebied Maenhoevevelden'. Aangezien het deelgebied eveneens betrekking heeft op 'wonen', kan enkel wat 'B.3. Onderzochte alternatieven' betreft, volgende paragraaf worden vermeld, waarin echter helemaal niet wordt verwezen naar de Maenhoevevelden:

...

Vooreerst werd voor de milieueffectenbeoordeling volledig onterecht gebruik gemaakt van het 'integratiespoor', zoals beschreven in het toenmalig artikel 4.1.4, §1 DABM.

De Raad van State oordeelde hierover, m.b.t. hetzelfde GRUP Mechelen, dd. 4 maart 2011 bij arrest nr. 211.807:

...

Een en ander is erg duidelijk en uiteraard ook op het hierbij betrokken Deelgebied van het GRUP Mechelen van toepassing.

Wat de toepassing van het integratiespoor betreft bij het GRUP Mechelen willen Verzoekende Partijen nog wijzen op de volgende zaken:

- Met een besluit van 18 april 2008 wou de Vlaamse regering de milieueffectenrapportage in het formele planningsproces voor een RUP 'inbouwen'. Dit zogenaamde 'integratiespoor', waarbij het planMER aldus integraal deel uitmaakt van het RUP, verschilt van het 'generieke spoor' waarbij de procedure inzake de milieueffectenrapportage en de opmaak van een planMER voorafgaat aan de opmaak van het RUP.

De rechtspraak van de Raad van State enerzijds, en het recente arrest van 31 juli 2013 van het Grondwettelijk Hof anderzijds, maken echter dat de toepassing van het Integratiespoor on(grond)wettig is bevonden door het verschil in melding en bekendmaking. Ook Uw Raad wees reeds op de impact op vergunningen van deze in een RUP vervatte onwettigheid (zie bijvoorbeeld RvVb 15 oktober 2013, nr. A/2013/0598).

- *Met het Hersteldecree van 25 april 2014 werd de voormelde ongrondwettigheid 'geremedieerd' (BS 12 mei 2014), maar uit de daarin vervatte artikelen valt af te leiden dat het GRUP Mechelen alvast niet binnen het toepassingsgebied van het Hersteldecree valt.*

Voor het GRUP Mechelen kan aldus ook geen beroep worden gedaan op de tijdelijke validatie dewelke in artikel 11 van het Hersteldecree zit vervat.

- *Verzoekende Partijen wezen reeds bij hun administratief beroepschrift op deze problematiek.*

Op het moment dat de plenaire vergadering omtrent het GRUP Mechelen plaatsvond, was er aldus geen rechtsgrond voorhanden die de toepassing van het integratiespoor mogelijk maakte. Alle verwijzingen naar de toepassing van het integratiespoor in het GRUP Mechelen dienen buiten beschouwing te worden gelaten. Een en ander werd niet afdoend gemotiveerd en onzorgvuldig opgemaakt.

Ten tweede voldoet hetgeen onder Punt B in deel 5 van de toelichtingsnota bij het GRUP Mechelen (titel 'Plan-M.E.R. (milieu-effectenrapport)') is opgenomen, niet om als afdoende milieubeoordeling te worden aanzien.

Zoals eerder vermeld bevat het milieueffectenonderzoek, vervat in het GRUP Mechelen, geen enkele beoordeling die specifiek betrekking heeft op het Deelgebied Maenhoevevelden.

Bovendien oordeelde de Raad van State reeds tweemaal dat in het gewestelijk RUP 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Mechelen', ondanks de bestaande plan-MER-plicht, geen planMER was opgesteld voor wat betreft de deelgebieden nr. 2 'Strategisch stedelijk project Arsenaal-Douane' (RvS 4 maart 2011, nr. 211.807) en nr. 8 'Gemengd stedelijke ontwikkeling Stuivenberg' (RvS 10 maart 2014, nr. 226.658).

Uiteraard is een en ander ook mutatis mutandis van toepassing bij het Deelgebied Maenhoevevelden van datzelfde GRUP Mechelen.

Wat het Deelgebied Maenhoevevelden betreft, kan evenmin geoordeeld worden dat een afdoend planMER zou voorliggen.

- *De in de Toelichtingsnota vervatte 'planMER' strookt niet met de inhoudelijke vereisten die in de toentertijd geldende decretale regelgeving was vereist, waardoor deze bepalingen worden geschonden.*

Hiervoor kan worden verwezen naar het toentertijd geldend artikel 4.2.7, §1 DABM (huidig artikel 4.2.8 DABM) dat een algemeen deel en een deel mbt de milieueffecten omvat met talrijke te beoordelen effecten (water, geluid, mobiliteit, fauna en flora,

gezondheid,...). Welnu, voor het Deelgebied Maenhoevevelden ontbreekt zo goed als elke nuttige analyse van deze effecten.

Artikel 5 van de SEA-Richtlijn bepaalt de inhoud van het milieuraapport:

‘1. Wanneer krachtens artikel 3, lid 1, een milieubeoordeling vereist is, wordt een milieuraapport opgesteld waarin de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van de uitvoering van het plan of programma alsmede van redelijke alternatieven, die rekening houden met het doel en de geografische werkingssfeer van het plan of programma, worden bepaald, beschreven en beoordeeld. Voor de voor dit doel te verstrekken informatie wordt verwezen naar bijlage I.’ [eigen onderlijning]

Bijlage I ‘In artikel 5, lid 1 bedoelde informatie’ bij de SEA-richtlijn vermeldt de elementen die deel moeten uitmaken van de informatie die krachtens artikel 5, lid 1 SEA-richtlijn moet verstrekt worden:

‘f) de mogelijke aanzienlijke milieueffecten (1), bijvoorbeeld voor de biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, materiële goederen, cultureel erfgoed, met inbegrip van architectonisch en archeologisch erfgoed, landschap en de wisselwerking tussen bovengenoemde elementen;’

- *Er is geen afdoende sprake van zgn. ‘onderzochte alternatieven’.*

Wat betreft ‘wonen’ wordt vermeld dat de locatie Werfheide niet werd weerhouden omdat zou gebleken zijn dat ‘daartoe geen behoefte meer bestond’.

Deze motivatie volstaat niet als voldoende afweging van verschillende alternatieven. Er wordt namelijk niet verduidelijkt waarom de voorkeur werd gegeven aan Deelgebied Maenhoevevelden om als woongebied te ontwikkelen. Daarenboven wordt niet aangegeven hoe dit alternatief geëvalueerd werd en welke de verantwoording is van de weerhouden keuze uit milieuoogpunt.

De loutere vermelding van een alternatief, zonder afdoende motivatie waarom dit alternatief niet werd weerhouden en de voorkeur werd gegeven aan het Deelgebied Maenhoevevelden, volstaat niet als afdoende afweging van de alternatieven in het kader van de milieubeoordeling.

Hoger werd reeds gewezen op het toenmalig van toepassing zijnde artikel 4.2.7, §1 DABM (huidig artikel 4.2.8, §1 DABM). Dit artikel somt de noodzakelijke bestanddelen van een plan-MER op. Artikel 4.2.7, §1, 1° omvat de aspecten van het algemeen deel, terwijl artikel 4.2.7, §1, 2° zich toespitst op de milieueffecten.

- *Artikel 4.2.7, §1, 1°, c) stelt:*

...

- *Artikel 4.2.7, §1, 1°, d) stelt:*

...

- *Artikel 4.2.7, §1, 2°, e) stelt:*

...

Deze verplichting tot het onderzoeken van alle redelijkerwijs beschikbare alternatieven is erg belangrijk en zit tevens vervat in (artikel 4.1.7, tweede lid, 1° DABM, toenmalig artikel 4.2.4, §2, 6° DABM (huidig artikel 4.2.8, §1, 7° DABM)

en artikel 4.2.5, §1, laatste lid DABM (huidig artikel 4.3.5, §1, laatste lid DABM)). Deze bepalingen worden onmiskenbaar geschonden.

Bovendien kan opnieuw verwezen worden naar de SEA-richtlijn. Artikel 5.1 van de SEA-Richtlijn bepaalt dat wanneer een milieubeoordeling vereist wordt door artikel 3.1 SEA-richtlijn, er een milieुरapport wordt opgesteld. Ook deze bepalingen worden door het GRUP geschonden. Artikel 5.1 van de SEA – richtlijn bepaalt de inhoud van het milieुरapport:

...

Bijlage I 'In artikel 5, lid 1 bedoelde informatie' bij de SEA-richtlijn vermeldt de elementen die deel moeten uitmaken van de informatie die krachtens artikel 5, lid 1 SEA-richtlijn moet verstrekt worden:

...

In een arrest nr. 228.693 van 7 oktober 2014 maakt de Raad van State de hiernavolgende belangrijke overwegingen met betrekking tot de vordering tot nietigverklaring van een RUP:

...

Een en ander is ook hier van toepassing. Er is geen sprake van een afdoend alternatievenonderzoek, waardoor de motivering van het GRUP onzorgvuldig en niet afdoend is.

Door de RvS wordt verwezen naar het document 'Uitvoering van richtlijn 2001/42 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's' van de Europese Commissie. Het betreft een uitvoering van de SEA-richtlijn, waarin eveneens is opgenomen dat een alternatievenonderzoek vereist is (zie supra). In de Uitvoering staat onder meer:

'Het is van essentieel belang dat de instantie of de wetgevende vergadering die verantwoordelijk is voor het vaststellen c.q. aannemen van het plan of programma alsook de geraadpleegde instanties en het geraadpleegde publiek, een accuraat beeld wordt gegeven van de redelijke alternatieven die er zijn en wordt uitgelegd waarom die niet als de beste optie worden gezien.'

- Vervolgens worden de 'mobiliteitseffecten van de geplande ontwikkelingen' opgesomd in punt B.4. van de Toelichtingsnota.

Onder '3) Mobiliteitstoets' (pagina 47) wordt aangehaald dat deze toets wordt uitgevoerd op planniveau, 'wat betekent dat enkel rekening kan worden gehouden met aspecten die overeenkomen met het abstractieniveau van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan'.

Verder staat nog (pagina 47): 'De mobiliteitstoets beperkt zich bijgevolg tot een globale omschrijving van mogelijke mobiliteitseffecten en noodzakelijke milderende maatregelen.'

Wel wordt nog vermeld dat per locatie en geplande ontwikkeling omschreven kan worden welke wegen wellicht het meest zullen belast worden voor bijkomend verkeer en in welke mate de infrastructuur hiervoor geschikt is, rekening houdend met de bestaande herinrichtingsplannen en -projecten.

In de mobiliteitstoets wordt met geen enkel woord gerept over het Deelgebied Maenhoevevelden. Nochtans werd daarin een indrukwekkend gebied ingekleurd als woongebied (21,75 ha!), waardoor de enorme toename van woningen

overduidelijk een grote invloed zal hebben op de mobiliteit in de directe omgeving van dit deelgebied. Te meer kan verwezen worden naar de algemene vermeldingen in de mobiliteitstoets, die hierboven werden vermeld, en waaruit duidelijk blijkt dat voor dit deelgebied eveneens een mobiliteitstoets had moeten gebeuren.

- Onder punt B 'Plan-M.E.R. (milieu-effectrapportage)' wordt geen beoordeling gemaakt van de gevolgen van het GRUP Mechelen op de luchtkwaliteit en de geluidskwaliteit in het Deelgebied Maenhoevevelden.
- Er wordt niet nagegaan in hoeverre de belangrijke natuur- en landschapswaarden zullen verdwijnen of verstoord worden. Hierbij dient verwezen te worden naar de Maenhoevebeek die het Deelgebied Maenhoevevelden doorkruist en naar de talrijke bomen die deel uitmaken van het open landschap.
- In het onderdeel planMER wordt de invloed op het water niet bestudeerd. Dit wordt wel in een apart punt D opgenomen in deel 4 van de toelichtingsnota (zie infra). Nochtans stelt het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: DIWB) in het toen geldend artikel 8 het volgende:
...
De watertoets diende aldus opgenomen te zijn in de milieueffectenrapportage, hetgeen in casu niet het geval is.
- Er werd niet nagegaan in welke mate er nog andere hinder zal ontstaan voor de lokale bevolking, dewelke weliswaar door de ontwikkeling van het Deelgebied Maenhoevevelden op grote wijze in hun woongenot en woonklimaat zullen beperkt worden.
- Tot slot kan nog worden gewezen op het advies van 19 november 2007 van de Gemeenteraad van de gemeente Sint-Katelijne-Waver (zoals vastgesteld in de notulen van 19 november 2007 van het College van Burgemeester en Schepenen, met name de oorspronkelijke vergunning verlenende overheid in casu). (stuk 9) Dit advies heeft betrekking op het GRUP Mechelen en werd afgeleverd in het kader van het openbaar onderzoek met betrekking tot dit GRUP.

Met betrekking tot punt B 'Plan-M.E.R. (milieu-effectenrapport)' wordt gesteld (stuk 9, pagina 8-10):

...

Het advies van de Gemeenteraad met betrekking tot de planMER luidt als volgt (stuk 9):

...

Er wordt door de gemeenteraad eveneens een juridische duiding hierbij gegeven, waarbij ook zij verwijzen naar artikel 3.2 SEA-richtlijn (stuk 9):

...

Zowel de dienst MER als de gemeente leggen de vinger op de wonde. Er is geen enkele reden aan te nemen dat deze onwettigheid op heden zou verdwenen zijn. In het GRUP Mechelen is, ook voor het Deelgebied Maenhoevevelden, manifest geen afdoende milieubeoordeling/milieueffectrapportage gebeurd, terwijl dit (zoals hoger aangetoond) nochtans wel degelijk noodzakelijk was.

34. Het eerste onderdeel is ernstig en gegrond.”

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

4.1.1 ONTVANKELIJKHEID

Verzoeker tot tussenkomst meent dat de verzoekende partijen allesbehalve belang hebben bij dit middel daar de vernietiging op grond van dit enige middel de verzoekende partijen geen enkel voordeel noch rechtsherstel zal opleveren.

Verzoeker tot tussenkomst wil er op wijzen dat de Raad van State dezelfde zienswijze reeds heeft aangenomen in bijzonder interessant arrest. Verzoeker tot tussenkomst wenst de relevante overwegingen niet te onthouden aan Uw Raad:

...

Als men deze rechtspraak mutatis mutandis toepast op het huidig verzoekschrift, dan zal het inwilligen van het verzoekschrift op grond van dit middel inhouden dat het GRUP Mechelen, voor wat betreft het deelgebied 9, buiten toepassing moet worden gelaten en men dus terugvalt op het gewestplan Mechelen, vastgesteld bij KB van 5 augustus 1976.

Verzoeker tot tussenkomst heeft dit belang reeds op ernstige wijze in vraag gesteld onder het randnr. 2.1.2. Immers legt het westelijke deel van de verkavelingsaanvraag in woongebied, volgens dit gewestplan. Daarnaast ligt het overige deel in woonuitbreidingsgebied. Overeenkomstig artikel 5.6.6. VCRO kan in dit bestemmingsgebied eveneens een verkavelingsvergunning, zij het onder bepaalde voorwaarden, worden afgeleverd.

Derhalve stelt zich de vraag of de verzoekende partijen bij een gebeurlijke buiten toepassing verklaring van het GRUP Mechelen, Deelgebied 9 'Maenehoevevelden' wel enig voordeel kunnen putten doordat een verkavelingsvergunning planologisch verenigbaar is met het gewestplan, en al zeker voor het woongebied, gelegen tussen de percelen van eerste verzoeker en derde verzoeker.

Dit zijn tevens de verzoekende partijen wiens percelen het dichtst gelegen zijn bij de verkaveling. Verzoekende partijen kunnen dan ook geen enkel belang putten uit het onbestaande 'recht' op vrijwaring van een open ruimte dewelke in het verleden, het Gewestplan, als het heden, GRUP Mechelen, is ingekleurd als 'woongebied' tout court en de afgifte van een verkavelingsvergunning onverkort bestaanbaar is met de aan te nemen bestemming.

Het middel is onontvankelijk.

4.1.2 EERSTE ONDERDEEL

...

Weerlegging:

1.

Vooreerst steunen Verzoekende partijen hun eerste onderdeel op het gegeven dat het GRUP Mechelen een plan-MER ontbeert, hoewel dit werd voorgeschreven door artikel 3.2. SEA-richtlijn en dit artikel directe werking heeft in de Belgische rechtsorde.

Ongeacht het feit dat Verzoeker tot tussenkomst de directe werking van dat artikel ontkent, moet erop worden gewezen dat in dat artikel 3.2. a) het volgende wordt bepaald:

...

Met andere woorden, schrijft artikel 3.2. van de SEA-richtlijn voor dat er een milieubeoordeling gemaakt, wanneer twee cumulatieve voorwaarden vervuld zijn. Het plan of programma wordt voorbereid met betrekking tot de ruimtelijke ordening, en twee, dat dit plan het kader vormt voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlage I en II bij Richtlijn 85/337/EEG bedoelde projecten.

Wanneer één van deze voorwaarden niet vervuld is, dan vindt artikel 3.2. en de verplichting tot de opmaak van een milieubeoordeling, geen toepassing.

Hoewel moeilijk kan worden ontkend dat het GRUP werd voorbereid met het oog op de ruimtelijke ordening, moet voor wat betreft de tweede voorwaarde het tegendeel worden aangenomen. Immers behelst deze voorwaarde dat het plan dient als een kader voor latere project-MERplichtige werken. In artikel 3.2. a) van de SEA-richtlijn wordt verwezen naar de bijlagen I en II bij de Richtlijn 85/337/EEG. Deze richtlijn werd voor wat betreft het Vlaamse Gewest omgezet bij besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan de milieueffectrapportage.

Derhalve behoort het aan de Verzoekende partijen om aan te tonen dat een schending voorligt van de ingeroepen bepalingen. De Raad van State heeft dit gegeven reeds bevestigd, met name voor het GRUP Mechelen.

Verzoekende partijen houden onterecht voor dat de huidige verkavelingsvergunning ressorteert onder de rubriek 10, b) in de bijlage II bij dit besluit van 10 december 2004, dewelke als volgt luidt:

- "b) Stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen,
- met betrekking tot de bouw van 1000 of meer woongelegenheden, of
  - met een brutovloeroppervlakte van 5.000 m² handelsruimte of meer, of
  - met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur"

De huidige verkavelingsaanvraag heeft betrekking op het aansnijden van 49 loten, waarvan één bedoeld wordt voor een meergezinswoning. Dit staat in schril contrast met de opsomming onder de rubriek 10, b) waar er gewag wordt gemaakt van 1000 of meer woongelegenheden. Er kan niet anders geconcludeerd worden dan dat een verkaveling, bestaand uit 49 loten een veel geringere impact heeft dan een shoppingcenter, een cinemacomplex, een woonwijk met minstens duizend woongelegenheden. De huidige verkavelingsaanvraag kan niet vereenzelvigd worden met het begrip stadsontwikkelingsproject, zoals aangehouden in de rubriek 10, b) bij het besluit van 10 december 2004.

Evenmin kunnen zij op goede gronden voorhouden dat met de verkavelingsvergunning een project wordt vergund dat kan ressorteren onder de rubriek 10, e) van het besluit van 10 december 2004, dewelke als volgt luidt:

- "e)
- ° Aanleg van wegen met 4 of meer rijstroken over een lengte van 1 km tot 10 km.
  - ° Aanleg van wegen met 2 of meer rijstroken over een lengte van 10 km of meer.
  - ° Aanleg van verharde wegen die over een ononderbroken lengte van 1 km of meer in een bijzonder beschermd gebied zijn gelegen."

Het staat als een paal boven water dat de voorziene wegeniswerken niet van dien aard zijn dat zij beantwoorden aan één van drie situaties zoals opgenomen onder de rubriek 10, e).

Dit betekent dat het GRUP Mechelen niet fungeerde als een kader voor het afleveren van een latere vergunning voor een project dat ressorteert onder één van de rubrieken in bijlage I of II van het MERbesluit, hetwelk de richtlijn 85/337/EEG en haar bijlagen, waarnaar wordt gerefereerd in artikel 3.2. a) van de SEA-richtlijn.

Er kan niet louter worden verwezen naar de notie 'stadsontwikkelingsproject' aangezien er in artikel 3.2., a) SEA-richtlijn enkel verwijst naar de bijlagen I en II. Het gegeven dat er bij een latere stedenbouwkundige vergunningsaanvraag een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden gevoegd met toepassing van bijlage III van het MER-besluit doet hieraan geen afbreuk. De verplichting tot het opstellen van een project-m.e.r.-screeningsnota bestaat slechts wanneer het voorgenomen project de drempelwaarden van de overeenstemmende rubriek van de bijlage II niet haalt en dus daaronder niet kan ressorteren.

Evenals de verzoekende partijen, menen Verzoeker tot tussenkomsten te kunnen verwijzen naar Handleiding stadsontwikkelingsprojecten van de Dienst MER. In deze nota wordt uitdrukkelijk gesteld dat enerzijds, niet elk project als een stadsontwikkelingsproject kan worden aangemerkt, en anderzijds, dat elk stadsontwikkelingsproject moet worden geprojecteerd ten opzichte van de drempelwaarden zoals opgenomen in bijlage II om te oordelen of het stadsontwikkelingsproject onder de rubriek 10, b) van de bijlage II, dan wel de bijlage III ressorteert.

In de nota laat de Dienst MER het volgende gelden (p. 5 en 7, respectievelijk, Verzoeker tot tussenkomst benadrukt):

...

Derhalve wordt het project-m.e.r. plichtig karakter van een verkaveling ontkend.

Ondanks dat een zekere ruime interpretatie aan het begrip 'stadsontwikkelingsproject' kan worden toegedicht, betekent niet ipso facto dat ten tijde van het definitief vaststellen van het GRUP, de huidige verkaveling fase 1A hoe dan ook als een stadsontwikkelingsproject diende te worden beschouwd, ressorterend onder de bijlage II bij het MER-besluit, gelet op de voorgaande overwegingen. Meer nog, toont de latere toevoeging van de bijlage III met het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening het tegendeel aan.

Er kan dan ook kan gesteld worden dat ten tijde van de definitieve vaststelling van het GRUP, het huidig verkavelingsproject niet als een project-m.e.r. plichtig project kon worden aangemerkt met toepassing van de toen geldende bijlage II bij het MER-besluit en dat derhalve de SEA-richtlijn geen toepassing vond.

Uiteraard, betekent dit niet dat er zelfs geen screening dient plaats te vinden. Dit is uiteraard een brug te ver, mede gelet op de uitdrukkelijke rubricering in bijlage III. Wat er ook van zij, heeft een m.e.r.- screening plaatsgevonden naar aanleiding van de huidig verkavelingsaanvraag.

Dit gegeven wordt nergens betwist door de verzoekende partijen.

Verzoeker tot tussenkomst komt hier op terug in haar verdere uiteenzetting onder het

volgende randnummer.

2.

De verzoekende partijen kunnen daarnaast ook niet gevolgd worden in hun betoog gestoeld op het arrest C-435/09 van het Europese Hof van Justitie, dat onder andere met de bijlage II bij het MER besluit, de richtlijn 85/337/EEG, zoals gewijzigd bij de richtlijn 2003/35/EG onvolledig en incorrect werd omgezet in de Belgische rechtsorde en dus buiten toepassing moet worden gelaten zodat dient teruggevallen te worden op de richtlijn 85/337/EEG.

Immers dient men zich bij de beoordeling van de exceptie van onwettigheid, te plaatsen op het moment dat de gewraakte bestuurshandeling werd genomen. Middels de huidige opgeworpen exceptie van onwettigheid wordt het besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2008 geïntegreerd, zodat de mogelijke onwettigheid dient te worden beoordeeld, rekening houdend met de vigerende reglementering op dat moment. Derhalve kan Verzoeker tot tussenkomst terugkoppelen naar haar betoog onder het eerste randnummer.

Desalniettemin vergeten de verzoekende partijen gemakshalve dat het Hof van Justitie in haar arrest heeft aangegeven dat een alternatieve procedure, zoals de procedures voor het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning, de milieueffectenbeoordeling waarborgt voor alle projecten die vallen onder de categorieën van bijlage II bij het MER-besluit, voorzover de milieueffectbeoordeling in dergelijke procedure is geïntegreerd (artikel 2.2 van de Richtlijn 85/337/EEG), mits er wordt voldaan aan de eisen van de artikelen 3 en 5 tot en met 10 van dezelfde richtlijn.

In die concrete zaak heeft het Hof van Justitie overwogen dat niet uit de regelgeving omtrent milieu- of stedenbouwkundige vergunningsprocedure kan worden opgemaakt of de aanvrager is gehouden om bij diens aanvraag een schets van de voornaamste alternatieven te voeren.

Verzoeker tot tussenkomst wijst erop dat reeds bij de opmaak van het GRUP locatiealternatieven werden bestudeerd (Toelichtingsnota, p. 44).

Meer nog, blijkt uit de MOBER, gevoegd bij het aanvraagdossier (stuk 27), dat alternatieven werden bestudeerd en in overweging genomen.

Overigens is de uitspraak van het Hof van Justitie gestoeld op de vrees dat bepaalde projecten kunnen worden gerealiseerd zonder het doorlopen van een verdere stedenbouwkundige of milieuvergunningsprocedure waardoor elke verdere milieubeoordeling wordt uitgesloten en aldus deze projecten 'door de mazen van het net glippen'.

De Vlaamse Regering is met het besluit van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de projectm.e.r.-screening tegemoet gekomen aan de rechtspraak van het Hof van Justitie met de implementatie en verdere uitvoering van de SEA-richtlijn. Dit besluit voorzag onder andere de voeging van de bijlage III bij het MER-besluit.

Dit betekent dan ook dat er op heden voldoende garanties bestaan dat voorafgaandelijk aan elk project een zorgvuldige milieubeoordeling plaatsvindt, dit onder de vorm van een 'echt' milieueffectenrapport, hetzij onder de vorm van een screening op grond van een screeningsnota.

Derhalve meent Verzoeker tot tussenkomst dat deze rechtspraak niet mag worden veralgemeend, maar des te concreter moet worden gekeken naar het huidige geval.

Het kan niet betwist worden dat het verkavelingsproject, bij gebreke aan het bereiken van de drempelwaarden opgenomen onder de rubricering 10, b) van de bijlage II bij het MER-besluit, alsnog onder de rubricering 10, b) van de bijlage III bij het MER-besluit valt en aldus onderhevig is aan de project-m.e.r.-screeningsplicht. Bijgevolg vindt artikel 4.7.14/1, §§1 en 2 VCRO toepassing:

...

In het vorig randnummer had Verzoeker tot tussenkomst reeds aangehaald dat deze project-m.e.r.- screening, op grond van een ingediende screeningsnota, heeft plaatsgevonden.

Meer concreet, kan Uw Raad vaststellen dat er bij de aanvraag een project-m.e.r.-screeningsnota werd gevoegd (stuk 22). Daarnaast werd een afzonderlijke milieubeoordeling gemaakt op grond van de inrichtingsstudie (stuk 24). Ook werden er twee afzonderlijke studies gevoegd met betrekking tot de watertoets. Een studie betrof de huidige aanvraag, namelijk de fase 1A (stuk 25) en de tweede studie omvatte het volledige project Maenehoevelden (stuk 26). Verder heeft de aanvrager een MOBER laten opstellen voor het globale project Maenehoevelden (stuk 27).

De Verzoeker tot tussenkomst heeft deze project-m.e.r.-screeningsnota in de beoordeling van de verkavelingsaanvraag betrokken (stuk 4). Hiertoe heeft de Verzoeker tot tussenkomst het advies ingewonnen van de gemeentelijke dienst duurzame ontwikkeling (stuk 16).

Het is in die zin tekenend dat de verzoekende partijen nergens betwisten dat voor de huidige verkavelingsaanvraag slechts een project-m.e.r.-screening volstond, noch argumenteren dat het opstellen van een project-m.e.r. wel degelijk was vereist. Minstens weerleggen de verzoekende partijen niet dat de project-m.e.r.-screeningsnota onvolledig of incorrecte informatie bevat, noch dat de m.e.r.-screening door de Verzoeker tot tussenkomst op een onzorgvuldige wijze is gebeurd.

Tot slot kunnen verzoekende partijen niet op analoge wijze refereren naar het arrest van de Raad van State met nr. 211.807 aangezien dit arrest enkel het deelgebied 2 'Arsenaal-Douane' betrof en de Raad dit deelgebied heeft afgescheiden van de overige deelgebieden. Overigens weze het opgemerkt dat de VLACORO in haar advies concrete bezwaren had geuit omtrent het voeren van een milieueffectenrapportage voor wat betreft dit concreet deelgebied, maar niet voor het deelgebied 9 'Maenehoevelden' zodat het voornoemde arrest niet onverkort kan worden toegepast op de huidige vernietigingsprocedure.

*In dat verband wijst Verzoeker tot tussenkomst erop dat een gelijkkluidend middel **wel** werd afgewezen door de Raad van State voor wat betreft het deelgebied 12 'Bethaniënpolder'.*

Elke analogische toepassing is derhalve uit den boze en dient de beoordeling in concreto, hoogstens per deelgebied te gebeuren.

3.

Uit het voorgaanden (randnummers 1 en 2) volgt dat er geen schending voorligt van het

artikel 38, §1, 6° DRO aangezien deze bepaling als volgt luidde (Verzoeker tot tussenkomst benadrukt):

...

Deze bepaling schrijft uitdrukkelijk voor dat een ruimtelijk uitvoeringsplan "in voorkomend geval" het planmilieueffectenrapport bevat. Die bepaling moet zo worden begrepen dat het ruimtelijk uitvoeringsplan slechts een planmilieueffectenrapport moet bevatten indien het opmaken ervan op grond van andere bepalingen is voorgeschreven.

Verzoeker tot tussenkomst heeft op genoegzame wijze aangetoond dat ten tijde van het definitief vaststelling, minstens ten tijde van de plenaire vergadering de opmaak van een plan-m.e.r. niet verplichtend was gesteld, zodat er niet 'alleszins', zoals verzoekende partijen trachten voor te houden, een plan-m.e.r. diende te worden opgesteld.

Bovendien bevat het GRUP Mechelen (Toelichtingsnota, p. 55-56) een passende beoordeling. Dit wordt niet betwist door de verzoekende partijen.

4.

Verzoeker tot tussenkomst recapituleert dat er geen plan-m.e.r. diende te worden opgesteld, voorafgaandelijk aan de opmaak van het GRUP Mechelen, zodat evenmin kan worden geargumenteed dat de toelichtingsnota niet beantwoord aan de verplichtingen voortvloeiend uit de SEA-richtlijn.

Desalniettemin wordt er een afzonderlijk hoofdstuk gewijd, genaamd 'Plan-MER' aan de milieueffectenbeoordeling, met name, de mobiliteit, de watertoets, etc.

Het eerste onderdeel is ongegrond."

De tweede tussenkomende partij stelt:

“...

50. Ter weerlegging van het standpunt van verzoekende partijen wenst tussenkomende partij vooreerst op te merken dat de SEA-richtlijn de lidstaten niet verbiedt om de analyse van de milieu-effecten te integreren in de opmaakprocedure voor het plan. Door bij het ruimtelijk planningsproces de relevante milieuaspecten te betrekken, mogelijke milieueffecten te beoordelen en alternatieven in die zin af te wegen, wordt immers in lijn met de doelstelling van de SEA-richtlijn rekening gehouden met milieueffecten. Het milieuaspect wordt immers a.h.w. ingebouwd in het planningsproces. Verder wordt door expliciet ook milieueffecten te beoordelen, effectief gezocht naar uitvoeringsmodaliteiten (milderende maatregelen) en/of alternatieven van het ruimtelijk planningsproces die het minste negatieve effect hebben op het milieu en toch de plandoelstellingen nastreven.

51. Waar verzoekende partijen verwijzen naar de rechtspraak van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof waarbij het Besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan (kortweg 'het integratiespoorbesluit') en de decretale validatie van dit integratiespoorbesluit als strijdig met het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheidsbeginsel werden beschouwd, wenst tussenkomende partij te benadrukken dat bij de voorbereiding van het GRUP van dit integratiespoorbesluit geen toepassing werd gemaakt. De eenvoudige reden hiervoor is dat het integratiespoorbesluit ten tijde van de opmaak van het GRUP 'Afbakening Regionaalstedelijk gebied Mechelen' nog niet bestond.

52. Daarentegen werd de geïntegreerde beoordeling van de milieueffecten in de opmaak-procedure van het GRUP ten tijde van de opmaak van het GRUP doorgevoerd

op basis van de rechtstreekse werking van artikel 3.2 van de SEA-richtlijn in de interne rechtsorde. Deze bepaling, noch enige andere bepaling uit de SEA-richtlijn verbiedt immers om de analyse van de milieu-effecten/opmaak van een plan-MER te integreren in de opmaakprocedure van een RUP. De conclusie van het voorgaande is bijgevolg dat de rechtspraak van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof m.b.t. het integratiespoorbesluit, respectievelijk de decretale validatie van het integratiespoorbesluit voor huidig dossier irrelevant is.

53. Dat de analyse van de milieueffecten/opmaak van een plan-MER werd geïntegreerd in de opmaakprocedure voor het GRUP 'Afbakening Regionaalstedelijk gebied Mechelen', wordt ook expliciet en ondubbelzinnig bevestigd in het besluit tot definitieve vaststelling van het GRUP 'Afbakening Regionaalstedelijk gebied Mechelen' waar dit als volgt werd verwoord:

...

54. Gelet op het feit dat de analyse van de milieueffecten werd geïntegreerd in de opmaak-procedure van het GRUP kan verder niet worden voorgehouden dat het GRUP in strijd met artikel 2.2.2 §1 VCRO (het vroegere artikel 38 § 1, 6° DORO) geen plan-MER of passende beoordeling zou bevatten. Daarentegen is de analyse van de milieueffecten in het plan-MER geïntegreerd. Evenmin diende een watertoets te worden opgenomen in een aparte plan-MER. De studie van de impact van het GRUP op de waterhuishouding werd immers net als de analyse van de overige milieu-effecten geïntegreerd in de opmaak van het GRUP.

55. Verder wordt in de toelichtingsnota (p. 54), in tegenstelling tot wat verzoekende partijen suggereren, ook verduidelijkt dat rekening werd gehouden met verschillende alternatieven voor de aanduiding van locaties voor wonen, werken en groen.

...

56. De verschillende locatie-alternatieven voor wonen, werken en groen die niet werden weerhouden, worden vervolgens besproken en als volgt op kaart weergegeven in de toelichtings-nota (p. 54-55).

...

57. Waar verzoekende partijen tot slot stellen dat bij de analyse van de milieueffecten geen aandacht werd besteed aan het gebied 'Maenhoevevelden, dient te worden benadrukt dat het deelplan 'Maenhoevevelden' slechts een bestemmingsplan vormt waarbij de gewestplan-bestemming 'woonuitbreidingsgebied' werd herbestemd naar woongebied. Dit betekent dat de concrete milieu-impact van deze herbestemming op bijvoorbeeld de waterhuishouding en de mobiliteit, zoals bij de weerlegging van de volgende middelonderdelen zal worden toegelicht, maar pas zal komen vast te staan bij de concrete invulling van dit plangebied d.m.v. hetzij een gemeentelijk RUP dat inrichtings- en beheersvoorschriften bevat, hetzij d.m.v. verkavelings- en stedenbouwkundige vergunningen.

58. Nu de huidige verkavelingsaanvraag een 'stadsontwikkelingsproject' betreft in de zin van bijlage III bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, werd bij deze aanvraag een MER-screeningsnota gevoegd waarin de concrete milieueffecten van het project werden bestudeerd. Tevens werd n.a.v. de voorliggende aanvraag een watertoets en een MOBER opgemaakt die de effecten op de waterhuishouding en de mobiliteit in kaart brengen.

59. De conclusie van hetgeen voorafgaat, moet bijgevolg zijn dat het eerste

middelonderdeel dient te worden verworpen als zijnde niet ernstig, noch gegrond.”

Beoordeling door de Raad

1.

De ontvankelijkheid van het middelonderdeel

In het eerste onderdeel van het eerste middel voeren de verzoekende partijen aan dat het GRUP Mechelen, dat de rechtsgrond vormt van de bestreden beslissing, onwettig is en op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten.

De eerste tussenkomende partij betwist het belang van de verzoekende partijen bij dit middel, stellende dat de vernietiging op grond van dit middel de verzoekende partijen geen voordeel of rechtsherstel zou opleveren aangezien de betrokken percelen volgens het toepasselijk gewestplan bestemd zijn als woongebied en woonuitbreidingsgebied en een verkavelingsvergunning verenigbaar zou zijn met deze bestemmingen.

Het wordt niet betwist dat het GRUP Mechelen de rechtsgrond vormt van de bestreden beslissing.

De rechtsgrond van de bestreden beslissing raakt de openbare orde, zodat de exceptie van de eerste tussenkomende partij dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het aanvoeren van het middelonderdeel op het eerste gezicht niet kan worden aangenomen.

2.

De ernst van het middel

2.1

In het eerste onderdeel van het eerste middel stellen de verzoekende partijen in essentie aan dat het deelgebied 9 ‘Stedelijk woongebied Maenhoevelde’ van het GRUP Mechelen, projecten mogelijk maakt die MER-plichtig zijn en er ten onrechte geen plan-MER werd opgemaakt. Bovendien zou het milieueffectenonderzoek, zoals vervat in de toelichtingsnota van het GRUP Mechelen, niet volstaan om te voldoen aan de toen geldende regelgeving.

2.2

Zoals aangegeven in de feiten uiteenzetting heeft de Raad van State zich in enkele vernietigingsarresten reeds uitgesproken over de wettigheid van enkele deelgebieden van het GRUP Mechelen, waarbij de plan-MER-plicht werd onderzocht.

De Raad van State kwam in deze arresten tot de volgende vaststellingen en beoordeling:

- Het decreet van 18 december 2002 ‘tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage’ heeft de SEA-richtlijn (de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s) omgezet voor wat betreft het Vlaamse Gewest.
- Het decreet van 27 april 2007 ‘houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ heeft wijzigingen aangebracht in de aangehaalde decretale omzettingbepalingen, maar

overeenkomstig artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 'houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken' zijn deze wijzigingen eerst van toepassing op "ruimtelijke uitvoeringsplannen, waarvan de plenaire vergadering gehouden wordt zes maanden na de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995, zoals vervangen door het decreet van 27 april 2007". Aangezien de plenaire vergadering met betrekking tot het GRUP Mechelen op 3 juni 2005 werd gehouden, zijn de bepalingen van het decreet van 5 april 1995 'houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid' (hierna: DABM) van toepassing zoals die zijn ingevoegd bij het voornoemde decreet van 18 december 2002.

- Er werd door de Vlaamse regering geen uitvoeringsbesluit met betrekking tot het toepassingsgebied van de plannen en programma's die in de Vlaamse regelgeving in aanmerking kunnen komen voor de uitvoering van de plan-MER uitgevaardigd, zodat ten tijde van de definitieve vaststelling van het GRUP Mechelen, de omzetting van de SEA-richtlijn op onvolledige wijze was gebeurd en de relevante bepalingen van het DABM aldus nog niet operationeel waren.
- De plicht die artikel 3.2 SEA-richtlijn aan de lidstaten oplegt om onder meer plannen die aanleiding geven tot MER-plichtige projecten te onderwerpen aan een milieubeoordeling, is voldoende duidelijk en nauwkeurig om te kunnen aannemen dat deze bepaling directe werking heeft in de Belgische interne rechtsorde.
- De stelling dat te dezen het integratiespoor werd gevolgd en dat deze werkwijze niet in strijd was met de op het ogenblik van het nemen van het GRUP Mechelen bestaande bindende bepalingen, gaat voorbij aan het gegeven dat artikel 4.2.4, §1 DABM, zoals gewijzigd bij het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, die de mogelijkheid tot integratie van een plan-MER betreft, geen rechtsgrond vormt voor de voormelde integratie, aangezien deze bepaling, ingevolge artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken, slechts van toepassing is op ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de plenaire vergadering gehouden wordt zes maanden na de datum van de inwerkingtreding van het decreet van 27 april 2007, zijnde zes maanden na 1 december 2007, en de plenaire vergadering in casu op 3 juni 2005 werd gehouden.
- De stelling dat de richtlijn zich niet verzet tegen het volgen van een integratiespoor, neemt niet weg dat alleszins een internrechtelijke rechtsgrond voorhanden moet zijn om middels een integratiespoor te voldoen aan de verplichtingen inzake milieueffectrapportage, hetgeen te dezen niet het geval blijkt te zijn.

Er zijn op het eerste gezicht geen redenen om in voorliggende zaak anders te oordelen.

2.3

De verzoekende partijen stellen op het eerste gezicht niet ten onrechte dat het deelgebied nr. 9 'Stedelijk woongebied Maenhoevevelden' van het GRUP Mechelen de realisatie van projecten mogelijk maakt zoals vermeld in bijlage II bij de richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (project-MER-richtlijn), met name "stadsontwikkelingsprojecten" (punt 10, b). De verzoekende partijen verwijzen tevens naar punt 10, e) van dezelfde bijlage, dat onder meer "aanleg van wegen" vermeldt.

De bijlage II van de project-MER-richtlijn (thans de richtlijn 2011/92/EU) vermeldt onder meer:

“10. Infrastructuurprojecten

...

b) Stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen

...”

De stedenbouwkundige voorschriften van het deelgebied 9 sluiten op het eerste gezicht niet uit dat stadsontwikkelingsprojecten zich in dit deelgebied kunnen realiseren. Zoals reeds aangegeven in de feiten uiteenzetting wordt het deelgebied immers bestemd voor wonen en aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen, zijnde handel, horeca, bedrijven, kantoren en diensten, openbare en private nuts- en gemeenschapsvoorzieningen, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten, socio-culturele voorzieningen en recreatieve voorzieningen.

De verzoekende partijen lijken ook niet ten onrechte te stellen dat het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (project-MER-besluit), dat de omzetting vormt van de project-MER-richtlijn, buiten toepassing moet worden gelaten.

Bijlage II bij dit project-MER-besluit vermeldde ten tijde van de definitieve vaststelling van het GRUP onder meer:

“10. Infrastructuurprojecten

...

b) Stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen,

- met betrekking tot de bouw van 1000 of meer wooneenheden, of

- met een brutovloeroppervlakte van 5.000 m² handelsruimte of meer, of

- met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur.”

Met een arrest van 24 maart 2011 met nummer C-435/09 heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat voor zover de regelgeving van het Vlaamse Gewest drempelwaarden en selectiecriteria vaststelt die enkel met de omvang van het betrokken project rekening houden, dit niet aan de eisen van artikel 4, leden 2 en 3 van die richtlijn, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III, voldoet. Het Hof van Justitie oordeelde vervolgens dat de regelgeving van het Vlaamse Gewest de verplichtingen niet is nagekomen die volgen uit de richtlijn 85/337/EEG doordat niet de nodige maatregelen zijn genomen om artikel 4, leden 2 en 3, van deze richtlijn, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III, correct of volledig uit te voeren.

Het Hof van Justitie heeft in zijn arrest van 7 januari 2004 met nummer C-201/02 overwogen dat artikel 2, eerste lid van de richtlijn 85/337/EEG, gelezen in samenhang met artikel 1, tweede lid en artikel 4, tweede lid ervan, rechtstreekse werking heeft.

Het voorgaande heeft op het eerste gezicht tot gevolg dat het project-MER-besluit buiten toepassing dient te worden gelaten, en dat de vraag, ten tijde van de vaststelling van het GRUP Mechelen, of het deelgebied 9 van het GRUP Mechelen MER-plichtige projecten mogelijk maakt,

dient beoordeeld te worden op grond van artikel 2, eerste lid en artikel 4, tweede lid van de project-MER-richtlijn, in samenhang met bijlage II van deze richtlijn.

De conclusie van het voorgaande is, op het eerste gezicht, dat het GRUP Mechelen voor wat betreft het deelgebied 9 onderworpen was aan de plan-MER-plicht.

2.4

Artikel 4.2.7, §1 DABM, zoals het van toepassing was ten tijde van het GRUP Mechelen, luidde als volgt:

“Tenzij anders is bepaald in de beslissing, bedoeld in artikel 4.2.5, § 1, bestaat het plan-MER ten minste uit de volgende onderdelen:

1° een algemeen deel dat de volgende informatie bevat:

- a) een beschrijving van de doelstellingen en krachtlijnen van het voorgenomen plan of programma en van het verband met andere, relevante plannen en programma's;*
- b) een overzicht van de motieven voor het voorgenomen plan of programma;*
- c) een schets van de beschikbare alternatieven voor het voorgenomen plan of programma of onderdelen ervan; onder meer inzake doelstellingen, locaties en wijze van uitvoering of inzake de bescherming van het milieu;*
- d) een vergelijking tussen het voorgenomen plan of programma en de beschikbare alternatieven die redelijkerwijze onderzocht kunnen worden, alsmede de motivatie voor de selectie van de te onderzoeken alternatieven;*

(...)

2° een deel betreffende de milieueffecten dat de volgende informatie bevat:

- a) een beschrijving van de methodieken die werden gebruikt voor de bepaling en de beoordeling van de milieueffecten;*
  - b) een beschrijving en onderbouwde beoordeling van de mogelijk aanzienlijke milieueffecten van het voorgenomen plan of programma en van de onderzochte alternatieven op of inzake, in voorkomend geval, de gezondheid en veiligheid van de mens, de ruimtelijke ontwikkeling, de biodiversiteit, de fauna en flora, de energie- en grondstofvoorraden, de bodem, het water, de atmosfeer, de klimatologische factoren, het geluid, het licht, de stoffelijke goederen, het cultureel erfgoed met inbegrip van het architectonisch en archeologisch erfgoed, het landschap, de mobiliteit, en de samenhang tussen de genoemde factoren; deze beschrijving van de milieueffecten omvat de directe, en in voorkomend geval de indirecte, secundaire, cumulatieve en synergetische effecten, permanent en tijdelijk, positief en negatief, op korte, middellange en lange termijn van het voorgenomen plan of programma; de beoordeling van de aanzienlijke milieueffecten gebeurt onder meer in het licht van de overeenkomstig Hoofdstuk II van Titel II van dit decreet vastgestelde milieukwaliteitsnormen;*
  - c) een beschrijving en evaluatie van de mogelijke maatregelen om de aanzienlijke negatieve milieueffecten van het voorgenomen plan of programma op een samenhangende wijze te vermijden, te beperken, te verhelpen of te compenseren;*
- (...)”.*

Zoals aangegeven in de feiten uiteenzetting heeft de cel MER van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid over het voorontwerp van het GRUP Mechelen op 3 juni 2005 ongunstig geadviseerd. Volgens het advies was niet “aangetoond dat voldaan is aan de richtlijn 2001/42/EG van 27 juni 2001 betreffende ‘de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's’ met name het ‘plan dat wordt voorbereid met betrekking tot ...landbouw, industrie, vervoer, waterbeheer, ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekomstige vergunningen voor de bijlage I en/of II bij de Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten zoals o.a. industrieterreinontwikkeling, kantoren,

stadsontwikkelingsprojecten, primaire wegenis,...”, dat “er wordt aangegeven welke alternatieven niet weerhouden worden, maar niet waarom en hoe dit geëvalueerd is en welke dan de verantwoording is van de weerhouden keuze uit milieuoogpunt”, dat in deel 4 enkele plan-MER-elementen opgenomen, maar dat “over de toetsing aan geluid- of luchtkwaliteit bijv. worden geen resultaten weergegeven”, waarna de conclusie is dat “gezien het ontbreken van de plan-milieu-effectbeoordeling en (...) niet alle afwegingselementen voor de grenslijn uit milieuoogpunt kan de Cel MER geen gunstig advies geven op het voorliggend voorontwerp voor de afbakening van het stedelijk gebied Mechelen”.

Zoals de Raad van State reeds vaststelde in het arrest nr. 211.807 van 4 maart 2011 wordt onder punt M “Wijzigingen n.a.v. plenair overleg en het openbaar onderzoek” van deel 4 “Wijzigingen ten aanzien van het actieplan als gevolg van bijkomend ruimtelijk onderzoek, terreinonderzoek en goedkeuringsprocedure” van de toelichtingsnota bij het definitief vastgestelde GRUP Mechelen, het volgende gesteld:

“ ...

Plan-MER. Het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zoals gewijzigd bij decreet van 18 december 2002 bepaalt dat bij de opmaak van bepaalde plannen het opstellen van een plan-MER vereist is. Bij de opmaak van het plan en naar aanleiding van de bespreking van het voorontwerp-rup op de plenaire vergadering van 5/6/2005, was er nog geen uitvoeringsbesluit opgesteld m.b.t. het aspect milieu-effectenrapportage. Tijdens het afbakeningsproces werden evenwel locatiealternatieven tegen elkaar afgewogen voor het realiseren van de taakstellingen. De piste van het integratiespoor werd gevolgd zoals beschreven in artikel 4.1.4 §1 van het vernoemd decreet. Daarom werd in de toelichtingsnota uitgebreider ingegaan op het gevoerde planningsproces (projectteam, overleggroep en communicatie) en de alternatieven die met betrekking tot wonen, werken en open ruimte/groen in dit proces werden onderzocht.

...”

Het punt B “Plan-M.E.R. (milieu-effectenrapport)” van deel 5 “Aandachtspunten als gevolg van sectorale regelgeving” van deze toelichtingsnota herhaalt voornamelijk wat reeds in de eerdere versie van de toelichtingsnota werd gesteld. In een vierde onderdeel van dit punt wordt aandacht besteed aan de mobiliteitseffecten van de geplande ontwikkelingen.

Op het eerste gezicht blijkt niet dat aan de opmerkingen van de cel MER gevolg werd gegeven. Mede in het licht van dit gegeven overtuigen de tussenkomende partijen op het eerste gezicht niet dat voldaan is aan de decretale vereisten met betrekking tot de inhoud van een milieueffectenrapport, zoals die van toepassing waren ten tijde van de definitieve vaststelling van het GRUP Mechelen.

3.

Het eerste onderdeel van het eerste middel is in de aangegeven mate ernstig.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Katelijne-Waver is ontvankelijk voor wat de behandeling van de vordering tot schorsing betreft.
2. Het verzoek tot tussenkomst van de cvba IGEMO is ontvankelijk voor wat de behandeling van de vordering tot schorsing betreft.
3. De Raad beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad Antwerpen van 23 december 2014, waarbij aan de tweede tussenkomende partij onder voorwaarden een verkavelingsvergunning wordt verleend overeenkomstig de voorgebrachte plannen en conform de in rood aangepaste verkavelingsvoorschriften voor het verkavelen van percelen in 49 loten, met inbegrip van het aanleggen van een nieuwe straat, een reliëfwijziging en het ontbossen van percelen, en dit op de percelen gelegen te 2860 Sint-Katelijne-Waver en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie C, nummers 256E, 254H en 255.
4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 15 december 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ,   voorzitter van de vierde kamer,

   met bijstand van

Katrien VISSERS,   toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ